

Nerevidirano devetmesečno poročilo
o poslovanju za obdobje
januar – september 2014
za družbo UNIOR d.d.
in Skupino UNIOR

Zreče, november 2014

Ključni podatki o poslovanju družbe UNIOR

(v tisoč EUR)	I-IX 2014	I-IX 2013
Poslovni izid		
Prihodki od prodaje	120.132	128.215
EBIT	7.470	4.626
EBITDA	14.677	11.860
Čisti poslovni izid	3.204	719
Finančni položaj		
Celotna sredstva	294.349	300.975
Celotni kapital	106.560	107.856
Finančne obveznosti	141.868	143.865
Poslovne obveznosti	38.355	40.348
Kazalniki donosnosti		
EBIT marža (v%)	6,22	3,61
EBITDA marža (v%)	12,22	9,25
ROA - donosnost sredstev (v%)	1,08	0,23
ROE - donosnost kapitala (v%)	3,03	0,63
Kazalniki finančnega zdravja		
Kapital / Celotna sredstva (v%)	36,20	35,84
Finančne obveznosti / EBITDA	9,67	12,13
Zaposleni		
Zaposleni - konec obdobja	2.044	2.052

VSEBINA

1	Uvodna pojasnila	4
2	Izjava članov posloводства	4
3	Predstavitel družbe	5
4	Programi in dejavnost družbe	7
5	Pomembnejši dogodki v prvih devetih mesecih leta 2014	11
6	Najpomembnejši trgi in kupci	12
7	Delnice	15
8	Zaposleni	18
9	Korporacijsko upravljanje	19
9.1	Uprava.....	19
9.2	Kolegij uprave.....	20
9.3	Nadzorni svet.....	21
9.4	Skupščina.....	21
9.5	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta.....	22
9.6	Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.....	23
9.7	Poslovna tveganja.....	24
10	Poslovno poročilo	26
10.1	Razmere v gospodarstvu.....	26
10.2	Prodaja.....	27
10.3	Proizvodnja in storitve.....	28
10.4	Uspešnost poslovanja.....	29
10.5	Kazalniki poslovanja.....	31
10.6	Ključni kazalniki poslovanja (KPI – Key Performance Indicators).....	32
10.7	Finančni položaj.....	33
10.8	Naložbe.....	34
11	Računovodski izkazi	36
11.1	Bilanca stanja na dan 30.09.2014.....	36
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 01.01.2014 do 30.09.2014.....	38
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	39
11.4	Izkaz denarnih tokov.....	40
11.5	Izkaz gibanja kapitala.....	41
11.6	Pojasnila k računovodskim izkazom.....	42
11.6.1	<i>Bilanca stanja</i>	42
11.6.2	<i>Izkaz poslovnega izida</i>	43
11.6.3	<i>Izkaz vseobsegajočega donosa</i>	43
11.6.4	<i>Izkaz denarnih tokov</i>	43
11.6.5	<i>Izkaz gibanja kapitala</i>	44
11.7	Upravljanje s tveganji.....	44
11.8	Dogodki po bilanci stanja.....	45
12	Skupina UNIOR	46
12.1	Sestava Skupine UNIOR.....	46
13	Konsolidirani računovodski izkazi	48
13.1	Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 30.9.2014.....	48
13.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1.1.2014 do 30.9.2014.....	50
13.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR.....	51
13.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR.....	52
13.5	Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR.....	53
13.6	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom.....	54
13.6.1	<i>Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR</i>	54
13.6.2	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR</i>	55
13.6.3	<i>Izkaz vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR</i>	56
13.6.4	<i>Izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR</i>	56
13.6.5	<i>Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR</i>	56

1 Uvodna pojasnila

V skladu z določili Zakona o trgu finančnih instrumentov in s Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev družba UNIOR d.d., Kovaška cesta 10, 3214 Zreče objavlja nerevidirano nekonsolidirano devetmesečno poročilo za leto 2014 družbe UNIOR d.d., in nerevidirano konsolidirano devetmesečno poročilo za leto 2014 Skupine UNIOR. Pomembnejše spremembe podatkov, ki so vsebovani v prospektu za borzno kotacijo, družba sproti objavlja v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet ter na spletnem naslovu družbe www.unior.si. Nerevidirano devetmesečno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR je na vpogled na sedežu družbe UNIOR d.d., Kovaška cesta 10, 3214 Zreče, objavljeno pa je bilo tudi na elektronskem sistemu obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet dne 28.11.2014 ter na spletni strani izdajatelja www.unior.si.

2 Izjava članov posloводства

Uprava družbe je odgovorna za pripravo devetmesečnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe UNIOR d.d., in njenih odvisnih družb v prvih devetih mesecih leta 2014.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi Skupine UNIOR predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov njunega poslovanja za prvih devet mesecev leta 2014.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, za sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o njenem nadaljnjem poslovanju ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava potrjuje, da je po njenem najboljšem vedenju devetmesečno računovodsko poročilo sestavljeno v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida matične družbe in vseh ostalih družb, ki so vključene v konsolidacijo Skupine UNIOR. Uprava prav tako potrjuje, da je v devetmesečno poročilo vključen pošten prikaz informacij o pomembnih poslih s povezanimi osebami, sestavljen v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Predsednik in član uprave družbe UNIOR d.d., sva seznanjena z vsebino celotnega devetmesečnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za prvih devet mesecev leta 2014. Z njim se strinjava in ga potrjujeva.

Predsednik uprave
Darko Hrastnik, univ.dipl.inž.metal.mat.

Član uprave
Branko Bračko, univ.dipl.inž.str.

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Začetki Uniorja segajo v leto 1919, ko je bila ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba, pri čemer ima kovaštvo v Zrečah še mnogo starejše korenine. Leta 1950 se je obrat preimenoval v Tovarno kovanega orodja Zreče (TKO) in prešel v družbeno last. V sedemdesetih letih 20. stoletja je z novimi oblikami razvoja družba dobila tudi novo ime – Unior Tovarna kovanega orodja Zreče. Leta 1997 se družba preoblikuje v delniško družbo.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v štirih programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje,
- Strojna oprema in
- Turizem.

Poslanstvo

Smo razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin ter zaveznik narave in ljudi.

Vrednote

Naše vrednote so: odgovornost, pripadnost, partnerstvo, inovativnost, odličnost, poštenost, spoštljivost in vztrajnost. Naše osrednje sposobnosti so: široko tehnično in tehnološko znanje, delavnost in prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih. Naše osrednje sposobnosti nam prinašajo naslednje konkurenčne prednosti: globalna prisotnost, nekateri programi ali podjetja v Skupini so med ključnimi igralci na segmentu tržišča ali tržišču, prilagodljivost ter konkurenčnost v ceni in kakovosti.

Vizija družbe UNIOR d.d. v letu 2016

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni in turistični dejavnosti. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s kupci, dobavitelji, s sorodnimi podjetji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržišimo rešitve z vse višjo dodano vrednostjo. Naša bruto dodana vrednost na zaposlenega je 34.000 evrov in je vsaj na slovenskem povprečju industrijskih podjetij. Naša prodaja znaša 190 milijonov evrov. Dosegamo pozitivno ekonomsko dodano vrednost (EVA), zagotavljamo varno naložbo lastnikom z donosnostjo (ROE) vsaj 6 odstotka in prihodnost zaposlenim. Zadolženost družbe ne presega šestkratnika EBITDA.

Skupina UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja enaindvajset odvisnih in devet pridruženih podjetij v devetnajstih državah po svetu.

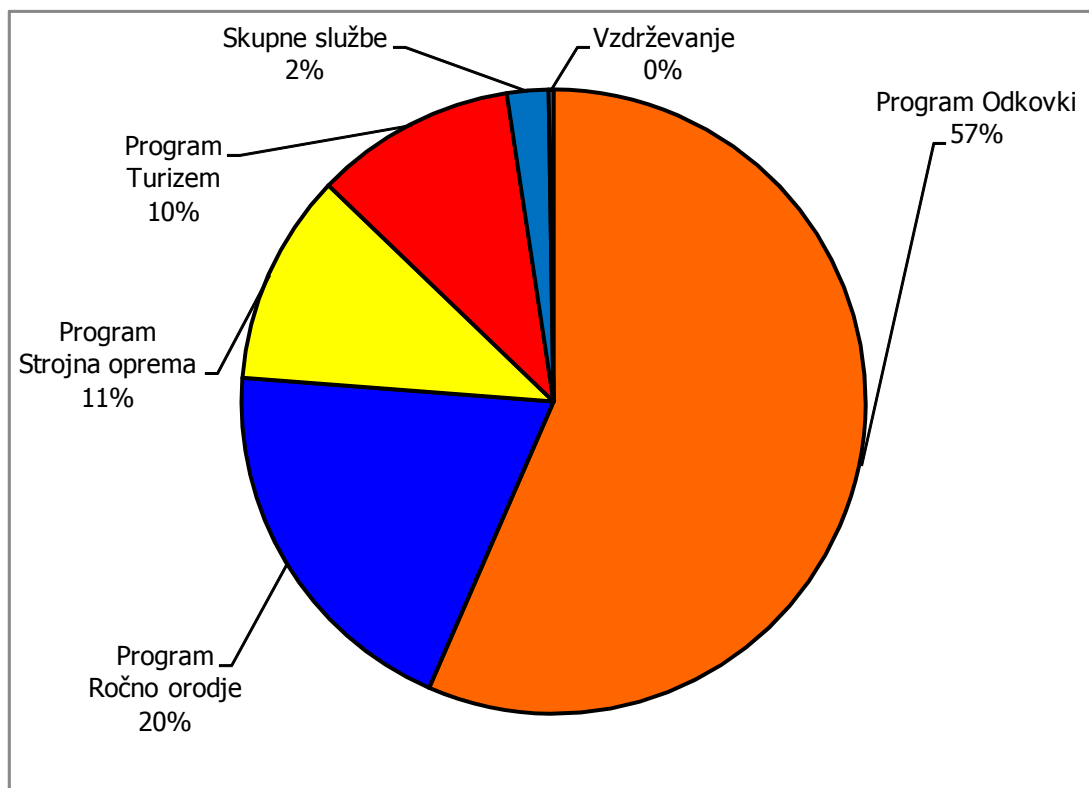
Najpomembnejši trgi Skupine Unior

Podjetje	Država	Celina
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
RHYDCON	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
RTC KRVAVEC	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
PREUN	Slovenija	Evropa
CAOK	Slovenija	Evropa
TEKOH	Slovenija	Evropa
USTVARJALEC	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR HELLAS	Grčija	Evropa
UNIDAL	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR KOMERC	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
SINTER	Srbija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	Severna Amerika

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v prvih devetih mesecih leta 2014

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje in obdeluje odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Vizija programa Odkovki v letu 2016 predvideva da smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. Cilj je 100 milijonov evrov prihodkov, od tega je 15 milijonov evrov prodaje obdelanih odkovkov. S proizvodnjo 30 milijonov kosov odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in nad 15 milijonov kovanih ojníc se uvrščamo na prvo oziroma tretje mesto med kovačnicami naše branže v evropskem prostoru. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 33.500 evrov.

Prvih devet mesecev smo zaključili z 67,9 milijonov evrov prodaje, od tega 8,4 milijonov evrov za obdelane odkovke. Na sintru je prodaja znašala 3,8 milijona evrov.

Ključne strateške usmeritve so bile: povečanje dodane vrednosti odkovkov z obdelavo, obvladovanje stroškov, avtomatizacija in prilagajanje trgu (iskanje novih tržišč, tržnih priložnosti, razvoj alternativnih tehnologij).

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V prvih devetih mesecih je prispeval sedeminpetdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Proizvajalcem s področja avtomobilske industrije (80 odstotkov naše prodaje gre v to panogo)

ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnega mehanizma osebnih vozil, nosilni deli podvozja, ojnice in drugi odkovki, ki niso osnosimetrični. Manjši deli zajemajo odkovki za program Ročno orodje v okviru družbe.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovek za poznejšo uporabo. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak avtomobilskih proizvajalcev, ter tier 1 in tier 2 dobavitelj.

Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani najostrejšim standardom kakovosti. V ta namen smo pridobili ISO standard ISO/TS 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov.

Solastništvo v jeklarni Štore Steel, d.o.o., pomembnemu dobavitelju visoko kakovostnih jekel, ter lastni orodjarna in strojogradnja nam omogočajo celovito spremljanje vseh kupčevih zahtev od jekla, do končno obdelanega odkovka.

Proizvodnja sintranih delov (izdelanih iz kovinskega prahu) uvršča UNIOR med pomembnejše dobavitelje systemske avtomobilske industrije. Naši izdelki so usklajeni z najvišjimi zahtevami in merili kakovosti. Vgrajujejo se v avtomobile znamk BMW, Audi, VW, Volvo in drugih. Najpomembnejši proizvodi tega programa so deli volanskih mehanizmov za osebna vozila, deli oljnih črpalk, deli za okovja pri stavbnem pohištvu, drsniki, rotorji in ohišja za oljne črpalke.

Program Ročno orodje

Program Ročno orodje ustvarja dovršena ročna orodja.

Vizija programa Ročno orodje v letu 2016 predvideva, da smo globalno prisotni in usmerjeni v izdelke in storitve z vse višjo vrednostjo za kupce, kar nam omogoča doseganje 33.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Uspešni smo pri razvoju, proizvodnji in prodaji specialnih orodij (kolesarsko, avtomobilistično, motoristično, VDE DP), kjer dosegamo 30 odstotkov naše realizacije. S programom hladnega kovanja realiziramo 5 milijonov evrov. Ključne strateške usmeritve so: reorganizacija prodaje in prodajne mreže, razvoj in trženje specialističnega orodja, širitev proizvodnje in prodaje izdelkov hladnega kovanja, vitka proizvodnja, planiranje proizvodnje in zalog in informatizacija poslovanja s prodajno mrežo – B2B.

Proizvodno-prodajni program ročnega orodja obsega 5.500 izdelkov, pri čemer so najpomembnejši: ključi, klešče, nasadni ključi in pribor, kovinska embalaža, snemalci, kladiva, izvijači, stege, škarje, vodoinštalacijsko orodje, orodje za elektrikaře, elektronike, krovce ter namensko orodje za servisiranje koles in avtomobilov.

Usmerjeni smo v razvoj, izdelavo in trženje visoko kakovostnega, funkcionalnega ročnega orodja z dolgo življenjsko dobo za potrebe profesionalnih uporabnikov. Posebna odlika orodja UNIOR je privlačno razmerje med vrhunsko kakovostjo in dostopno ceno. Izdelano je na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov, zaradi česar se lahko tesno prilagajamo potrebam kupcev.

Naše ročno orodje je dostopno uporabnikom po vsem svetu. Za njegovo prodajo skrbi razvejana mreža distributerjev. Ročno orodje UNIOR ustreza zahtevnim svetovnim in evropskim standardom kakovosti DIN. Orodje za delo pod visoko napetostjo se že od leta 1991 ponaša s certifikatom VDE. Vsi zaposleni so vpeti v procese snovanja izboljšav kakovosti in medsebojnega učenja.

Program Strojna oprema

Program Strojna oprema z lastnim razvojem, implementiranjem najnovejših tehnoloških dosežkov na področju odrezavanja materialov ter s sodobnimi koncepti strojev zagotavlja konkurenčnost na področju avtomatizacije obdelav v avtomobilski industriji.

Vizija programa Strojna oprema v letu 2016 predvideva, da dosegamo letno realizacijo 24 milijonov evrov in bruto dodano vrednost 47.000 evrov na zaposlenega. Povezani smo v enakovredna in kakovostna strateška partnerstva, kar nam omogoča potrebno stabilnost in nadaljnji razvoj. Smo vodilni na področju globokega vrtanja. Prepoznavni smo kot zanesljivo in odgovorno inženiring podjetje.

S prilagoditvijo proizvodnega programa, povečanjem fleksibilnosti izdelkov ter ciljem povečevanja zadovoljstva kupca pričakujemo, da bomo lahko dolgoročno izpolnjevali pričakovanja naših kupcev ter razširili našo dejavnost tudi izven evropskih meja. Po pomembnosti konceptov strojev ocenjujemo, da smo lahko vodilni na področju globokega vrtanja, koncepti kot so: fleksibilne proizvodne celice, pet-osni obdelovalni stroji ter fleksibilni stroji z vrtljivo mizo pa bodo dopolnitev planiranemu obsegu poslovanja.

Za doseg konkurenčnosti smo vsa razvojna vlaganja namenili razvoju obdelav elementov motorja in podvozja (kolenčasta gred, odmična gred, osi menjalnika in periferne enote). Dosegli smo nivo razvojnega dobavitelja. Z nenehnim usklajevanjem s kupcem ter iskanjem skupnih cenejših rešitev dosegamo konkurenčno prednost pred ostalimi. Pri tem seveda vključujemo najsodobnejše dosežke s področja gradnje strojev in tehnologije odrezovanja materiala. Kljub obvladovanju ozkega segmenta obdelav je naš izdelek še vedno prototip, prilagojen kupčevim zahtevam in specifičnosti izdelka, ki se na stroju obdeluje.

Poslovanje v programu Strojna oprema je zaradi lastnih potreb in zahtev kupcev zasnovano po mednarodnih standardih kakovosti. Trenutno razpolagamo s certifikati ISO 9001, ISO 14001 in najpomembnejšim VDA 6.4. Usmeritev h kupcem, spoštovanje pogodbenih obveznosti ter visoka stopnja organiziranosti zagotavljajo izpolnjevanje vseh zahtev iz pridobljenih certifikatov.

Program Turizem

Program Turizem približuje naravno in zdravo življenje svojim gostom.

Vizija programa Turizem v letu 2016 je, da z našimi storitvami dvigujemo kakovost življenja zahtevnejšim gostom, s katerimi ustvarimo 21 milijonov evrov letne realizacije in 210.000 nočitev letno. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 32.000 evrov. Prepoznavni smo po odličnem svetovnem centru za pripravo vrhunskih športnikov.

Življenjski slog delniške družbe Unior se kaže v vitalnosti programa Turizem, ki se že od sedemdesetih let preteklega stoletja razvija na osnovi naravnih danosti in ob neponovljivih naravnih lepotah ponuja vrhunske storitve s področja športa, rekreacije, zdravstva, wellness-a, poslovnega turizma in kulinarike.

Danes, ko turizem v Sloveniji dobiva nove razsežnosti znotraj EU in širše, Rogla in Terme Zreče ohranjata tri primarne turistične produkte: družinske počitnice, zdravstveno rehabilitacijo in priprave vrhunskih športnih ekip. Ob tem si prizadevamo varovati naravno ter spoštovati lokalno in tradicionalno, ob vključenosti lokalne skupnosti in trajnostnega razvoja destinacije.

Otežene gospodarske razmere v slovenskem gospodarstvu in še vedno trajajoča gospodarska kriza v nekaterih sosednjih državah so razlog, da si program Turizem zastavlja zmerno optimistične poslovne cilje.

Žal pa ob navedenem ne smemo zapostaviti vpliva vremenskih razmer, tako v času zime kot tudi poletja, ki imajo na realizacijo prihodkov v turizmu občuten vpliv.

Navedeno je razlog, da smo si zastavili dodatne ukrepe (tako na prihodkovni, kot tudi na stroškovni strani) s pomočjo katerih bomo v letu 2014 omilili neugoden vpliv vremenskih razmer. Posebno pozornost namenjamo vsebinam in kakovosti naše ponudbe, ob tem pa ne pozabljamo na operativno in stroškovno učinkovitost, rast in razvoj.

Z organizacijo dogodkov svetovnega formata (FIS World Cup Snowboard) in evropskih pokalov (FIS Europa cups in Cross country skiing & Snowboard) si utrjujemo image in prepoznavnost na mednarodnih trgih.

5 Pomembnejši dogodki v prvih devetih mesecih leta 2014

Nov mandat predsednika uprave

31.1.2014 je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat g. Darku Hrastniku, za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019.

Nakup družbe SPITT d.o.o.

7.3.2014 je družba pridobila 100% lastniški delež v družbi SPITT d.o.o. iz Zreč, s tem smo zagotovili nemoteno oskrbo s toplotno energijo na območju turističnega kompleksa Rogla in v Termah Zreče.

Objava sklica skupščine

9. maja 2014 je bil v časopisu Delu, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 18. seje skupščine delničarjev.

Skupščina družbe

11. junija je bila 18. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2014,
- odločali o spremembah in dopolnitvah Statuta družbe UNIOR d.d. ter
- odločali o plačilu članom nadzornega sveta

Otvoritev hotela Natura na Rogli

21. junija 2014 je bila na Rogli otvoritev novega hotela Natura v sklopu smučarsko tekaškega poligona. S tem je družba pridobila nove namestitvene kapacitete in sicer 16 sob oziroma 30 ležišč. Prav tako je v sklopu hotela restavracija s 120 sedeži, wellness center, garderobe za tekače na smučeh ter servis in izposoja opreme.

95. obletnica družbe UNIOR d.d.

22. junija 2014 smo na tradicionalnem Kovaškem pikniku na Rogli, skupaj z vsemi zaposlenimi proslavili 95. obletnico družbe UNIOR d.d. Leta 1919 je podjetnik Milko Bremec kupil na območju današnje družbe stari mlin za potrebe kovanja kmetijskega orodja, s čemer se je uradno začela zgodovina družbe UNIOR d.d.

Prodaja deleža v družbi Coframa

3. julija 2014 je bila sklenjena pogodba o prodaji 51% deleža v družbi Coframa sp. z o.o. na Poljskem.

Likvidacija družbe Unior Savjetovanje i Trgovina BH

4. julija 2014 je bila zaključena likvidacija družbe Unior Savjetovanje i Trgovina BH d.o.o. v Sarajevu.

Ustanovitev spin-off podjetij

30.7.2014 je družba UNIOR ustanovila štiri nova spin-off podjetja za raziskave in razvoj v okviru razvojnega centra RC Simit d.o.o. in sicer Caok d.o.o., Preun d.o.o., Tekoh d.o.o. in Ustvarjalec d.o.o.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, BMW, Renault, Dacia, Peugeot, ZF Lemförder & ZF Lenksysteme, Volvo, Bosch Siemens Group, Daimler, Jtekt, GKN, Arvin Meritor in General Motors. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo več kot 80 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unidal na Hrvaškem najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo 96 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji dobre štiri odstotke. Izdelki so v večini (z 90-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Mercedes) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, TRW, JTEKT, SEAC, GKN, Mahle).

Utrdili smo se na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte pri grupaciji VW (EA 211, EA 289), ki nam omogočata vzdrževati skupno število ojníc na nivoju 12 – 13 milijonov v naslednjih nekaj letih. Poleg grupacije VW smo promet ustvarjali z novim projektom pri grupaciji Renault in razvojnim projektom pri kupcu BMW, ki bo prinašal dodatni promet v naslednjih letih.

Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeči na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci (Mahle-Brockhaus, STP, Kanca, Ateliers des Janves).

Smo vodilni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na področju krmilnih mehanizmov smo uspeli obdržati delež pri grupaciji ZF. Bistveno smo se okrepili pri TRW-ju, kjer smo pridobili strateško pomemben projekt MQB, kar nam omogoča nadaljnjo zdravo rast pri tem kupcu. SEAC ostaja s programom za Toyoto stabilen kupec. Pomembno rast in nove projekte pa smo zabeležili tudi pri kupcu JTEKT, kjer postaja vse pomembnejši delež obdelave. JTEKT dosega več kot 3,5 milijone evrov v letni realizaciji.

Na področju krmilnih delov je na naših najpomembnejših trgih zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem s Kitajske in Indije). Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju na razvoju materialov z jeklarno Štore Steel, sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Najpomembnejši trg programa Sinter je Evropska unija, pri čemer je prodaja na domačem (slovenskem) trgu v prvih devetih mesecih leta 2014 obsegala 18,6 odstotka vseh ustvarjenih prihodkov od prodaje.

Naši največji kupci so ZF Lenksysteme Nacam, ZF Lemforder Schaltungssysteme, Mahle, Audi, Willi Elbe, BPW Group. Na trgih se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco, kot na programu

kovačnice in obdelave. Med njimi kaže posebej izpostaviti ameriško podjetje GKN, avstrijsko Miba Group in francosko Federal Mogul.

Med ponudniki sintranih izdelkov obstajajo tako velike multinacionalke kot manjši in prilagodljivi (nišni) proizvajalci.

Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatiziranost proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših nišnih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Program ročno orodje ustvari 90% vseh prihodkov od prodaje z izvozom in se uvršča med pet najpomembnejših Evropskih proizvajalcev visoko-kakovostnega ročnega orodja. Tržni delež v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja znaša 1% in je primerljiv z ostalimi evropskimi konkurenti. Zaradi utrjenosti in prepoznavnosti blagovne znamke Unior je tržni delež v državah bivše Jugoslavije na nivoju 65%.

Najpomembnejši trgi so trgi Evropske Unije, Rusije in Arabskega dela sveta. S prodajo smo orientirani na profesionalne uporabnike - industrijo, obrtnike. Zaradi funkcionalnosti in varnosti samih orodij se med naše kupce uvrščajo letališča, železnice, ladjedelnice in petrokemična industrija. Blagovna znamka Unior pridobiva na vse večjem pomenu v posameznih tržnih nišah (kolesarski, motoristični, električarski).

Na svetovnem trgu ročnih orodij veljajo zaostrene razmere, saj se potrošnja ročnega orodja znižuje, hkrati pa so vse večji pritiski na nižanje prodajnih cen pri končnem potrošniku, zaradi tega krajšamo prodajno verigo. Kot glavni generator rasti ostajajo hladno kovani izdelki za potrebe industrije na trgih Vzhodne Evrope.

Osnovni cilj še ostaja naprej pridobivanje novih kupcev ter izvajanje pospešene prodaje novih, namenskih izdelkov.

Program Strojna oprema

Prodajne poti in gibanja niso odvisna od naših izdelkov, ampak od politike vlaganj naših kupcev. Po siloviti rasti gospodarstva v Nemčiji ter intenziviranju proizvodnih resursov na Kitajskem in Mehiki smo bili prisiljeni tudi naše prodajne strategije prilagoditi trenutnim usmeritvam kupcev. Že od samega vstopa v avtomobilsko industrijo leta 1995 sledimo zelo dinamičnim ciklusom investicij naših kupcev. Realno ne moremo pričakovati vsako leto kontinuitete, vendar nam to dodatno vliva potrebo po še tesnejšem sodelovanjem z najzahtevnejšimi kupci.

Globalizacija svetovnega trga ter povečanja pomena hčerinskih podjetij naših ključnih kupcev - Volkswagen, AUDI, BMW in Daimler, nam vsakoletno spreminjajo tržne deleže. Za zagotavljanje rasti obsega moramo nenehno iskati nove potenciale, tudi izven segmenta avtomobilske industrije kot so npr. letalska ali naftna industrija. Poleg renomiranega konkurenta španskega Etxetar-ja na področju kolenčaste gredi, kjer želi ostati vodilno podjetje na svetovnem trgu, se še vedno srečujemo z nemškimi konkurenti, kot so npr. Elha, Licon, Anger ter podobna podjetja.

Leti 2012 in 2013 je zaznamoval intenzivni prehod na neevropsko tržišče. Z uspešno dokončanimi projekti za obdelavo kolenčastih gredi smo naredili velik korak k uveljavljanju blagovne znamke UNIOR na področju gradnje strojev. Počasi izpolnjujemo naš cilj - uvrstitev med tri najpomembnejše svetovne dobavitelje na tem segmentu. Prepričani smo, da lahko to intenzivno pot, povezano z rastjo obsega in kvalitete poslovanja, nadaljujemo tudi v naslednjih letih, seveda ob primernem zagotavljanju virov za gradnjo strojev. S selekcijo kupcev in segmentiranjem trga smo uvedli novo prodajno politiko, s katero želimo kot kupce pridobiti nekatere strateške dobavitelje današnjih končnih kupcev. Pričakujemo, da bo dosedanji razvoj fleksibilnih strojev zadovoljil potrebe novih kupcev, korak naprej pa bomo morali storiti pri pocenitvi izvedb in znižanju končnih cen zaradi vpliva konkurence.

Program Turizem

Krepimo trženje na tujih tržiščih, ob tem pa smo si zadali cilj ohranitve prihodkov s strani slovenskega gosta. Prilagajamo ponudbo posameznim ciljnim skupinam in gradimo model dodatnega in še učinkovitejšega trženja izven penzijskih storitev.

Ob vsem navedenem pa bodo predvidoma prihodki s strani ZZZS (zdraviliško zdravljenje), glede na ukrepe, ki so že bili sprejeti, nižji tudi v prihodnje. Iz tega razloga v Termah Zreče s pomočjo priznanih zdravnikov, specialistov za posamezna področja, uvajamo nove samoplačniške ambulante.

Z intenzivnimi akvizicijami na tujih tržiščih povečujemo nočitve realizirane s strani tujih gostov iz bližnjih in daljnjih dežel. Delež tujih nočitev povečujemo že od leta 2012 dalje. Ob tem pa, glede na vrhunske pogoje za priprave športnih ekip, pridobiva vse večji pomen tudi trženje naših storitev vrhunskim športnim ekipam. V sodelovanju z znanstveno raziskovalnimi ustanovami in podporo EU razvijamo sistem rehabilitacije in priprav športnih ekip.

V programu Turizem individualni gostje zavzemajo velik delež prihodkov, se na najvišja mesta se uvrščajo prihodki zdravstvenih zavarovalnic, povezani z zdraviliškim zdravljenjem. V zadnjem času pa smo občutno povečali prihodke, realizirane s strani dveh slovenskih turističnih agencij. V prihodnje bomo povečali prihodke individualnega gosta, saj s tem posledično izboljšujemo tudi iztrženo ceno naših storitev. Zaradi specifičnosti turizma imamo namreč več poslovnih partnerjev z manjšimi prihodki.

7 Delnice

Ob preoblikovanju v delniško družbo UNIOR je leta 1997 bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 EUR. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 30.9.2014 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d. d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	30.09.2014	30.09.2013
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	3.330	2.330
Število delničarjev	1.286	1.285
Dividende na delnico	0	0
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	120	100

Lastne delnice

Skupina UNIOR ima skupno 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe UNIOR Deutschland GmbH, Remseck in družbe SPITT d.o.o., Zreče.

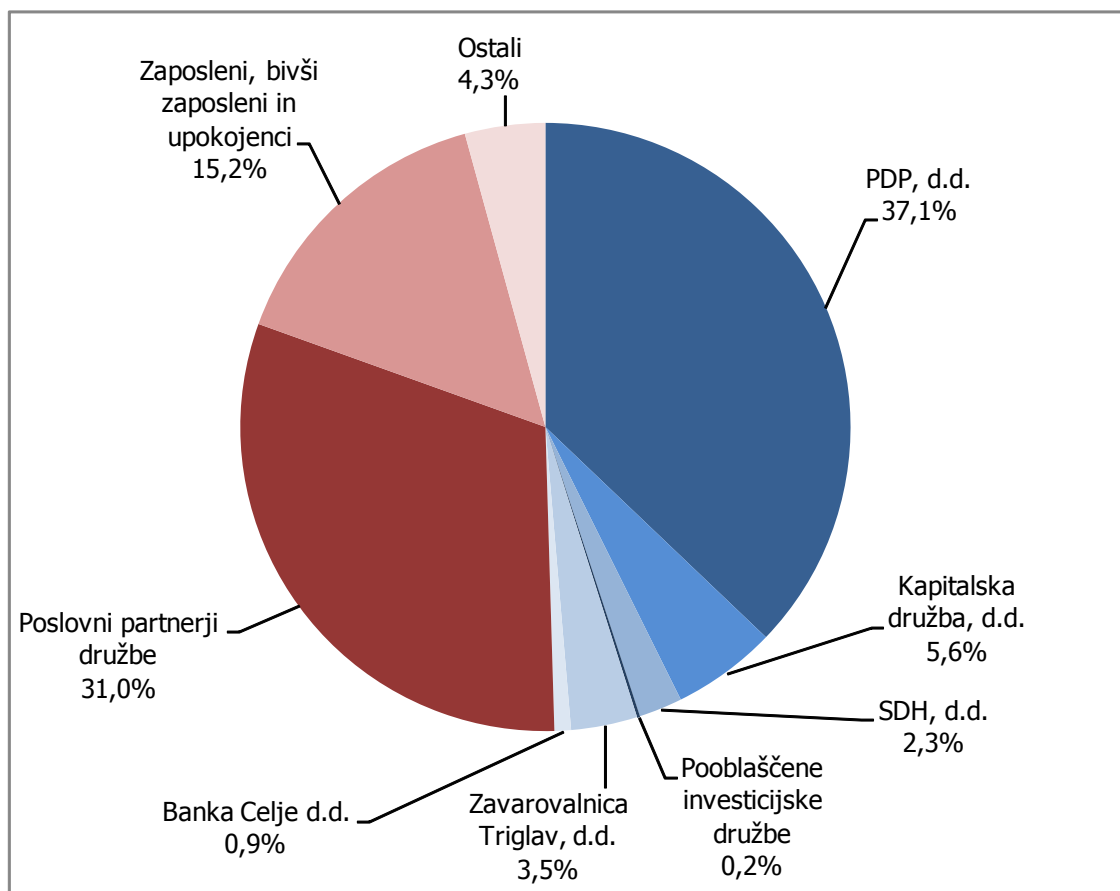
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 30.09.2014

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
PDP, d.d.	1.053.418	37,11%
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	141.790	5,00%
OFENTAVŠEK ANTON	113.842	4,01%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
SDH, d.d.	65.661	2,31%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
MIF INVEST d.d.	33.770	1,19%
BTS COMPANY, d.o.o.	29.527	1,04%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.085.389	73,47%
Ostali delničarji	753.025	26,53%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 30.09.2014

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
PDP, d.d.	1.053.418	37,11%
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55%
SDH, d.d.	65.661	2,31%
Pooblaščne investicijske družbe	4.324	0,15%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52%
Banka Celje d.d.	25.000	0,88%
Poslovni partnerji družbe	878.667	30,96%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	432.522	15,24%
Ostali	121.250	4,27%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22.8.2011.

Obveščanje delničarjev

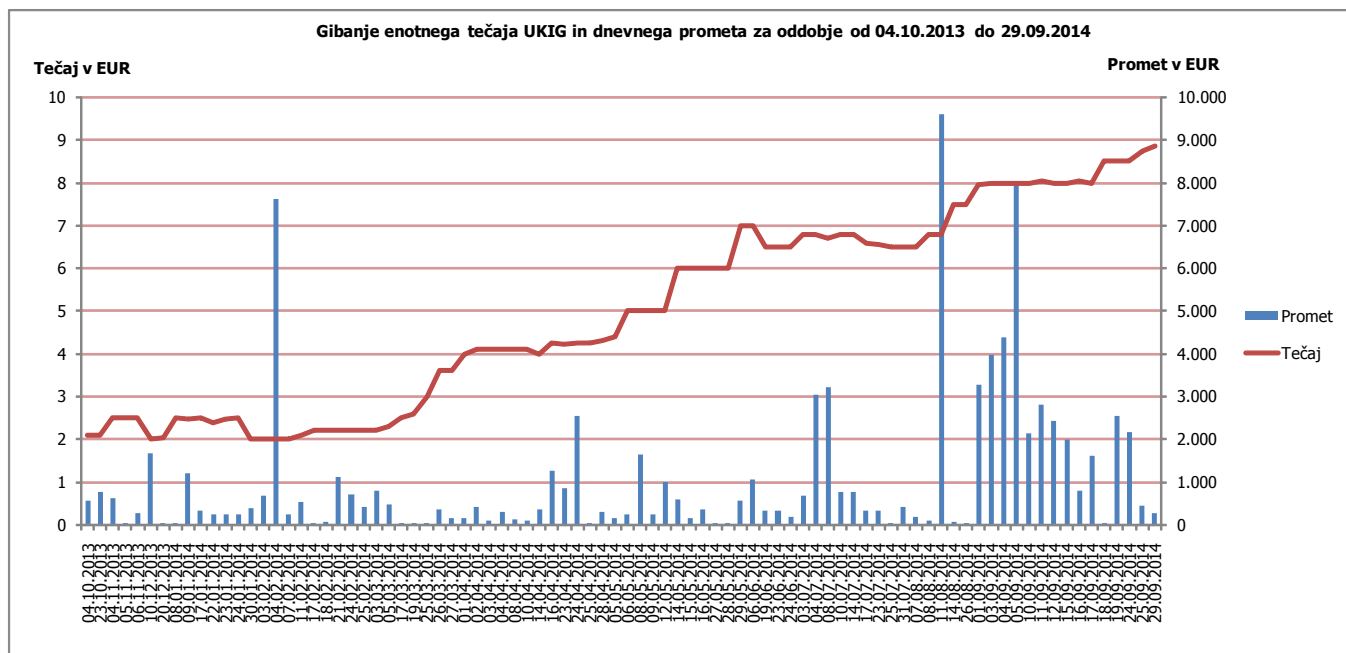
Po uvrstitvi delnic na borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	30.09.2014	30.09.2013
Dobitek na delnico	1,13	0,25
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	37,54	38,00
Prodaja na delnico (v EUR)	42,32	45,17
Denarni tok na delnico (v EUR)	5,17	4,18
Pay-out ratio	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG konec devetmesečja na dan 29.09.2014 (zaključni tečaj) je znašala 8,85 EUR. Celoti ustvarjen promet v obdobju enega leta od 04.10.2013 do 29.09.2014 je znašal 89.668,59 EUR. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 29.09.2014 znaša 0,24.

8 Zaposleni

Na dan 30.09.2014 je bilo v družbi UNIOR d.d. 2.044 zaposlenih. Njihovo število se je v prvih devetih mesecih leta zmanjšalo za 3,7 odstotka ali za 78 delavcev, v primerjavi s podatki iz predenega leta pa je število zaposlenih za 8 delavcev ali za 0,4 odstotka manjše. Povečanje zaposlenih na programu Odkovki je odraz povečanja proizvodnje, vendar rast zaposlenih zaostaja za rastjo proizvodnje in prodaje. Število zaposlenih v ostalih programih in podpornih službah se je skladno z racionalizacijo poslovanja zmanjšalo. Vsi odhodi zaposlenih so bili sporazumni, večino pa predstavljajo upokojitve delavcev.

Podatki o zaposlenih

	30.09.2014	30.09.2013
Skupno število zaposlenih	2.044	2.052
- Program Odkovki	957	923
- Program Ročno orodje	387	391
- Program Strojna oprema	160	177
- Program Turizem	314	335
- Skupne službe	131	133
- Vzdrževanje	95	93
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.005	2.030
Povprečna plača (v EUR)	1.399	1.356

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v prvih devetih mesecih leta 2014 znašala 1.399 EUR in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 3,2%, pri čemer je eskalacija v letu 2013 znašala 3%. Ob 0,3% rasti cen življenjskih potrebščin pomeni to 2,9% realno zvišanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 2,5% oziroma realno za 2,2%.

Komuniciranje z zaposlenimi

Veliko pozornosti namenjamo vsebini komuniciranja o zavezah iz finančnega prestrukturiranja, predvsem pa spodbujamo zaposlene k zdravemu načinu delovnega in zdravega osebnega življenja. Pri komuniciranju uporabljamo splet komunikacijskih orodij, ki smo ga v letu 2013 obogatili z LCD displeji. Informiranje zaposlenih je urejeno sistematično in poteka z različnimi orodji: četrtno z internim časopisom, po potrebi z biltenom, e-novičkami, redno na oglasnih deskah in na intranetu, ki pridobiva vedno večjo vsebinsko vrednost. Družba spodbuja medosebno komuniciranje, ki poteka mrežno in hierarhično, po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe do zborov delavcev in sektorskih sestankov. Družba Unior vedno več pozornosti usmerja k medosebnemu komuniciranju zaposlenih in za zaposlene prireja vrsto družabnih dogodkov.

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR uporablja dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani izdajatelja. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o tematiki, ki zanima to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 15.11.2012, njegov mandat pa mu je potekel 31.5.2014, 31.1.2014 pa mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 01.06.2014 do 31.05.2019. Funkcijo predsednika uprave opravlja drugič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 15.11.2012 z mandatom do 14.11.2017. Funkcijo člana uprave opravlja prvič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	Unior	
	2012–	Predsednik uprave
	2009–2012	član uprave
	2007–2009	izvršilni direktor programa Ročno orodje
	2004–2007	direktor programa Ročno orodje
	2002–2003	član uprave
	2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	

1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	Unior d.d., program Strojna opreme, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- Andrej Purgaj, univ. dipl. inž. str., direktor programa Strojna oprema,
- Barbara Soršak, univ. dipl. ekon., direktorica programa Turizem,
- Marjan Korošec, dipl. org. menedž. in inž. str., direktor sektorja za splošne zadeve,
- Bogdan Polanec, univ. dipl. ekon., finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Andrej Kokol, direktor sektorjev ITS ter strateški razvoj, množično inoviranje in podjetništvo,
- Ivan Bašič, dipl. org. menedž. in ing. elekt., direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 280. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 17. skupščini družbe je bil 17.7.2013 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2013 do 12.12.2017.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- prof. dr. Marko Pahor in
- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon..

Predstavnika zaposlenih pa sta:

- mag. Marjan Adamič in
- Darko Dujmović univ.dipl.inž.str..

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon. (predsednik),
- prof. dr. Marko Pahor (namestnik),
- mag. Marjan Adamič in
- Gregor Korošec, univ.dipl.ekon. (zunanji član).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Darko Dujmović, univ.dipl.inž.str..

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju ali juliju, z objavo na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenca. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2014 je bila 18. redna seja skupščine 11. junija 2014 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2014,
- odločali o spremembah in dopolnitvah Statuta družbe UNIOR d.d. ter
- odločali o plačilu članom nadzornega sveta.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 11.6.2014 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

9.5 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V družbi UNIOR d.d. imajo notranji lastniki (zaposleni, uprava in nadzorni svet) skupaj 8,7-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06, nadzorni svet pa 0,2 odstotka delnic družbe. V zadnjem koledarskem letu (september 2013 – september 2014) se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili, kar je prikazano v spodnji tabeli.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v letu
	30.09.2014	30.09.2013	
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0
Branko Bračko	250	250	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0
mag. Branko Pavlin	0	0	0
mag. Franc Dover	0	0	0
prof. dr. Marko Pahor	0	0	0
Drago Rabzelj	0	0	0
mag. Marjan Adamič	5.154	5.154	0
Darko Dujmovič	658	658	0
Nadzorni svet skupaj	5.812	5.812	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414	

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.6 Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju januar – september 2014, upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2013.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d., zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d., izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d., ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

9.7 Poslovna tveganja

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razvojni proces	tveganje, da razviti izdelek ne bo imel ustreznih lastnosti	nadzor procesa razvoja in proizvodnje	zmerna
razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	motnje v proizvodnji, nenačrtovani zastoji	redno preventivno vzdrževanje, vlaganje v novo opremo	zmerna
zanesljivost dobaviteljev	možnost nerednih, neustreznih dobav in nekonkurenčnih cen	analiziranje posameznih dobaviteljev in sprejem ustreznih ukrepov v primeru neustreznega sodelovanja	zmerna
varovanje okolja	nevarnost izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	interni predpisi za primer izrednih dogodkov	zmerna
informacijski viri	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	varnostni pregledi in ukrepi za odpravo motenj na področju informacijskih virov	zmerna
zaposleni	tveganja pri zadržanju ključnih kadrov, pomanjkanje strokovno usposobljenih kadrov, dialog z zaposlenimi	razvoj kadrov, izobraževanje, sistematično delo s ključnim kadrom, sistem nagrajevanja, letni razgovori	zmerna
finančne naložbe	tveganje, da naložba ne vrača zahtevane donosnosti, izguba vrednosti naložbe, nevrčila dolgoročnih kreditov	ustrezni poslovni načrti, nadzor nad poslovanjem, redna poročila, povezanost z dejavnostjo družbe, ustreznost zavarovanj, vnovčljivost	zmerna
varnost in zdravje pri delu	nevarnost nezgod in poškodb na delovnih mestih	preverjanje tehnoloških postopkov, ocenjevanje tveganosti delovnih mest	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve, uničenja in poškodovanja premoženja	izdelan načrt varovanja	zmerna

Med poslovna tveganja vključujemo tveganja s področja razvojnih procesov, razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti, zanesljivosti dobaviteljev, varovanje okolja, informacijskih virov, zaposlenih, finančnih naložb, varnosti in zdravju zaposlenih pri delu ter varovanja premoženja.

Tveganje razvojnega procesa

Ker mora biti končni izdelek kakovosten, varen, učinkovit in ekološko prijazen, uvajamo procese, ki že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujejo tveganja, da bi izdelek imel negativne lastnosti. Zato uvajamo nove razvojne metode in z lastnim znanjem in izkušnjami zmanjšujemo tovrstna tveganja. Osredotočeni smo na obvladovanje tveganj, ki lahko privedejo do odpoklica proizvodov, v katerih so vgrajeni naši produkti. Produktna tveganja omejujemo s sistemi razvoja in zagotavljanja kakovosti v okviru proizvodnih in prodajnih procesov ter z zavarovanjem proizvajalčeve odgovornosti za izdelke in zavarovanje stroškov odpoklica proizvodov s tržišča (recall).

Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti

Kakovostno, zanesljivo in varno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z rednim vzdrževanjem proizvodne opreme in energetske infrastrukture. K zmanjšanju tveganja pripomore tudi sistem usposabljanja in izpopolnjevanja znanja tehničnega osebja.

Zanesljivost dobaviteljev

Pomembne surovine za proizvodnjo dobavlja omejeno število dobaviteljev. To nam zagotavlja varne, kakovostne in konkurenčne dobave. Dobavitelje analiziramo, na podlagi analiz se tudi skupaj s poslovnimi partnerji dogovorimo za ukrepanje.

Varovanje okolja

Tvorno sodelujemo pri ozaveščanju lokalne in širše družbene skupnosti ter sodelujemo z okoljevarstvenimi organizacijami ter različnimi projekti. Več o varstvu okolja je navedeno v posebnem poglavju.

Informacijski viri

Med tveganji informacijskega sistema so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in systemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu. Pozornost posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo.

Učinke teh tveganj obvladujemo z:

- upravljanje IT(krovni dokument)
- varnostnim forumom
- elementarnimi varnostnimi politikami po BS 7799-2:2002
- procedure-kontrole
- ocena tveganja po PSIST BS 7799

Zaposleni

Na področju kadrovske poslovne tveganj posvečamo posebno pozornost socialnem dialogu z zaposlenimi, pomanjkanju strokovno usposobljenih kadrov in izgubi ključnih kadrov. Tovrstna tveganja omejujemo z izvajanjem letnih razgovorov s sodelavci, z izobraževanjem, ustreznim sistemom nagrajevanja in drugimi ukrepi. Zaradi neprisotnosti na delu se srečujemo z obvladovanjem tveganj morebitnega motenega izvajanja poslovnih procesov. Tem tveganjem se poskušamo izogniti z vključevanjem sodelavcev v zdravstveno-preventivne programe ter z upoštevanjem zdravega in varnega dela.

Finančne naložbe

Finančne naložbe predstavljajo naložbe v druga podjetja, dana posojila in depozit. Pri tveganju finančnih naložb je ključnega pomena natančno in skrbno načrtovanje ter skladnost naložb z dejavnostjo družbe. Pri naložbenju v družbi izdelamo elaborate, ki opredelijo ekonomsko, poslovno in finančno upravičenost posamezne naložbe. Prav tako izdelamo srednjeročne ali dolgoročne poslovne načrte, ki so osnova za spremljanje učinkovitosti in uspešnosti naložb. Pri danih posojilih posvečamo posebno skrb kvalitetnemu zavarovanju takšne naložbe.

Varnost in zdravje pri delu

Redno izvajamo ocene tveganja na delovnih mestih ter tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

Varovanje premoženja

Za obvladovanje varnosti premoženja je bil izdelan načrt varovanja. Izvedena je bila ocena ogroženosti posameznih objektov. V oceni je upoštevana verjetnost nastanka določenega dogodka, verjetnost pravočasnega odkritja in možnost za odpravo posledic.

Zavarovanje premoženja in odgovornosti

Družba Unior s premoženjskim zavarovanjem zagotavlja finančno nadomestilo za:

- škode na premoženja, ki so posledica delovanja naravnih sil, tehničnih lastnosti proizvodov in človeškega dejavnika,
- škode iz naslova opravljanja dejavnosti do zaposlenih in obiskovalcev turističnih centrov,
- škode iz naslova proizvajalčeve odgovornosti za izdelke proizvedene na programih Odkovki in Ročno orodje.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu

Upočasnjena dinamika svetovne gospodarske aktivnosti in geopolitične negotovosti so vplivale na znižanje napovedi globalne gospodarske rasti za letos in prihodnje leto. Nadaljujejo se tudi neugodne gospodarske razmere v evrskem območju. Poleti se je močno znižala industrijska proizvodnja v posameznih državah evrskega območja, medtem ko so bila gibanja v trgovini na drobno in gradbeništvu ugodna. Septembra se je ponovno znižala vrednost evra, pocenile so se nekatere surovine, cena nafte pa je dosegla najnižjo raven v zadnjih štirih letih.

Povpraševanje po novih avtomobilih se je v EU septembra zvišalo še trinajsti mesec zapored. Novih registracij je bilo v primerjavi z lanskim septembrom za 6,4 odstotka več, v devetih mesecih pa se je število registracij novih avtomobilov v EU zvišalo za 6,1 odstotka na 9,57 milijonov vozil.

Gospodarska rast v Sloveniji se je v tretjem četrletju umirila, k čemer sta prispevala predvsem šibkost gospodarskega okrevanja v evrskem območju in postopno zaključevanje del na lokalni javni infrastrukturi. Tudi podjetja postajajo previdnejša pri ocenah prihodnjega povpraševanja. Na drugi strani izboljševanje zaupanja potrošnikov zvišuje domače zasebno trošenje, kar se odraža predvsem v rasti prihodkov v trgovini. Čeprav je zaradi ohlajanja v evrskem območju moč zaznati določene znake umirjanja rasti izvoza, le-ta še vedno presega rast uvoza iz trgovinskih partneric, kar potrjuje konkurenčnost izvoznega sektorja.

Na trgu dela se nadaljujejo ugodna gibanja. Število registriranih brezposelnih se še zmanjšuje, prav tako se še povečujejo odlivi iz brezposelnosti, predvsem zaradi novih zaposlitev. Število delovno aktivnih se je medletno povečalo, rast pa izvira predvsem iz storitev zasebnega sektorja in iz predelovalnih dejavnosti. Nadaljuje se zmerna medletna rast nominalne povprečne plače in rast mase plač. Slednja se v zadnjih mesecih povečuje tudi realno, kar ugodno vpliva na zaupanje potrošnikov ter kupno moč in potrošnjevo gospodarstvo.

V Sloveniji je inflacija, merjena z rastjo cen življenjskih potrebščin, v povprečju prvih devetih mesecev dosegla 0,3% v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta, medtem ko je lani v tem času znašala 2%.

Cene življenjskih potrebščin so se v medletnem preseku od septembra 2013 do septembra 2014 znižale za 0,3%, medtem ko so se leto prej (september 2012 - september 2013) povečale za 1,4%.

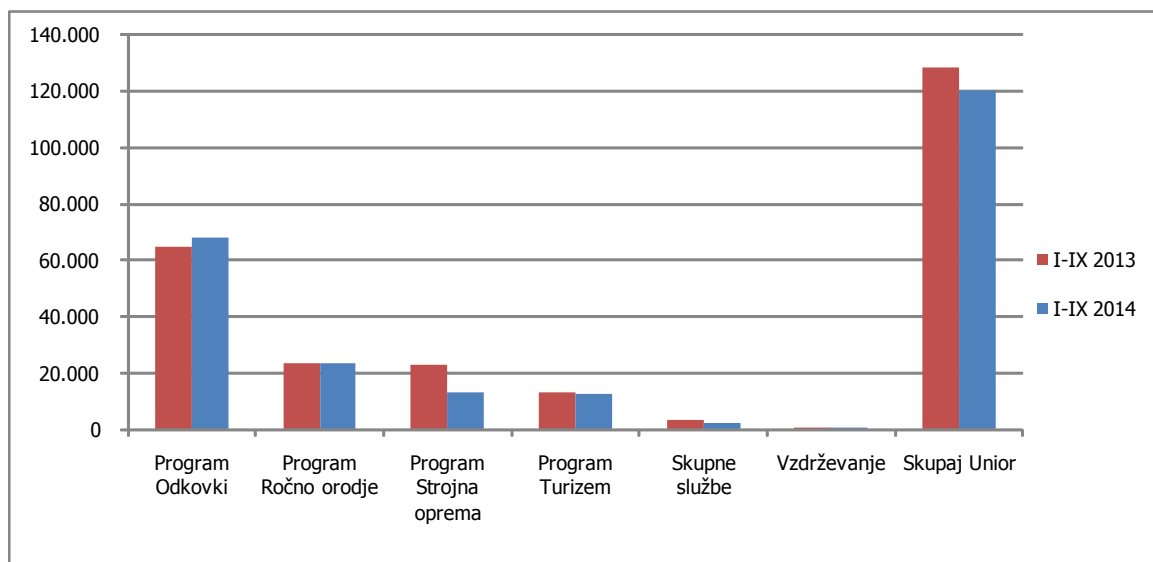
V primerjavi z decembrom 2013 je do konca septembra letos znašala stopnja inflacije 0,6%, kar je eno odstotno točko manj kot pred letom dni.

10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v devetih mesecih leta 2014 znašali 120,1 milijona evrov in so za 6,3 odstotke nižji kot v preteklem letu. Prihodki so nižji zaradi nižje prodaje, nižje prodajne cene zaradi nižjih borznih cen jeklenega odpada in legirnih elementov na programu Odkovki in drugačne dinamike prodaje na programu Strojna oprema kot v preteklem letu. Kljub temu je program Odkovki dosegel vrednostno večjo prodajo, prav tako tudi program Ročno orodje, ki je v devetih mesecih leta 2014 zabeležil večjo prodajo kot v enakem obdobju preteklega leta. Za lansko prodajo je zaostal Program Turizem, kjer je poglavitni razlog manjše prodaje predvsem neugodno vreme v januarju in v prvi polovici februarja za zimsko sezono ter deževno vreme v poletnih mesecih.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	I-IX 2014	I-IX 2013
Program Odkovki	67.913	64.865
Program Ročno orodje	23.649	23.481
Program Strojna oprema	13.168	23.282
Program Turizem	12.515	13.229
Skupne službe	2.584	3.267
Vzdrževanje	303	91
Skupaj Unior	120.132	128.215

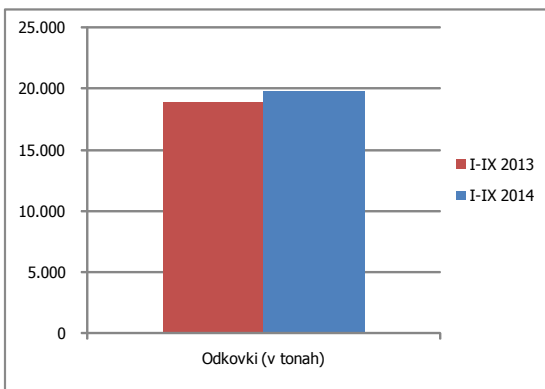
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja se je z izjemo programa Turizem v vseh programih v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečala. V programu Strojna oprema proizvodnje ne merimo, kajti zaradi narave le-te (projektne, unikatne proizvodnje) ni primernega merila, je pa proizvodnja skladno z načrtovano prodajo nižja kot v enakem obdobju preteklega leta.

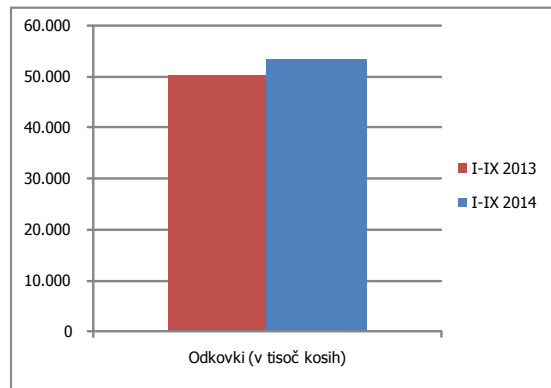
Proizvodnja in storitve po programih

	I-IX 2014	I-IX 2013
Odkovki (v tonah)	19.820	18.947
Odkovki (v tisoč kosih)	53.326	50.288
Ročno orodje (v tonah)	1.864	1.801
Ročno orodje (v tisoč kosih)	4.038	3.420
Število nočitev v Turizmu	150.440	155.585

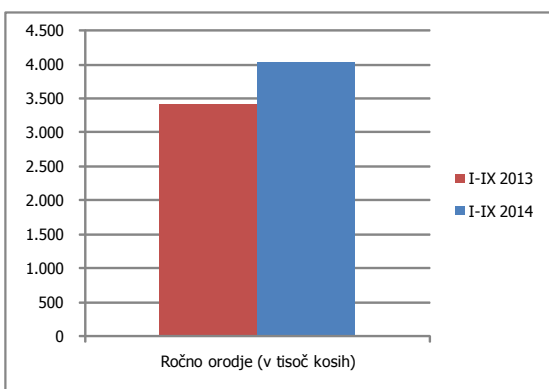
Proizvodnja odkovkov (v tonah)

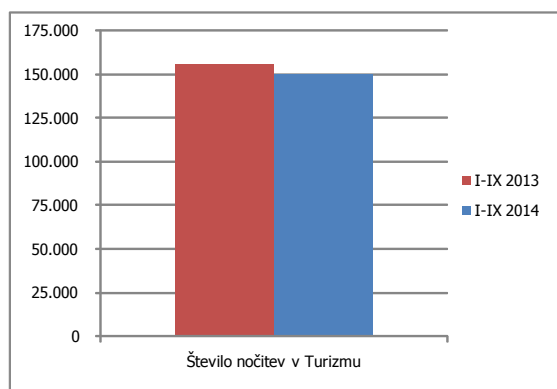
Proizvodnja odkovkov (v kosih)

Proizvodnja ročnega orodja

Nočitve na programu Turizem

10.4 Uspešnost poslovanja

V devetih mesecih leta 2014 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 3,2 milijona evrov dobička, kar je za 83,1 odstotkov oziroma za 2,5 milijona evrov več kot v enakem obdobju leta 2013. Kosmati donos je upadel in za 3,9 milijona evrov, kar predstavlja 3,1 odstotni padec. Razlog je v 1,3 milijona evrov zmanjšanja zalog v prvih devetih mesecih leta 2014 ter nižjih prihodkih od prodaje. Poslovni stroški so upadli še bolj kot kosmati donos, njihovo zmanjšanje je bilo 5,6 odstotno, to je za 2,5 odstotni točki več kot znaša upad kosmatega donosa, kar kaže na boljše obvladovanje stroškov in boljše prodajne cene.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	I-IX 2014	I-IX 2013
Prihodki od prodaje	120.132	128.215
Poslovni stroški	114.230	120.950
EBIT	7.470	4.626
EBITDA	14.677	11.860
Čisti poslovni izid	3.204	719

Tudi v letu 2014 je osnovni cilj varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na rednem izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in tudi bank. Likvidnostno stanje smo izboljšali, saj smo zaostanke pri plačilih dobaviteljem v primerjavi z devetmesečjem leta 2013 še dodatno zmanjšali. Vse zaveze do bank, opredeljene v Generalni pogodbi o finančnem prestrukturiranju redno izpolnjujemo.

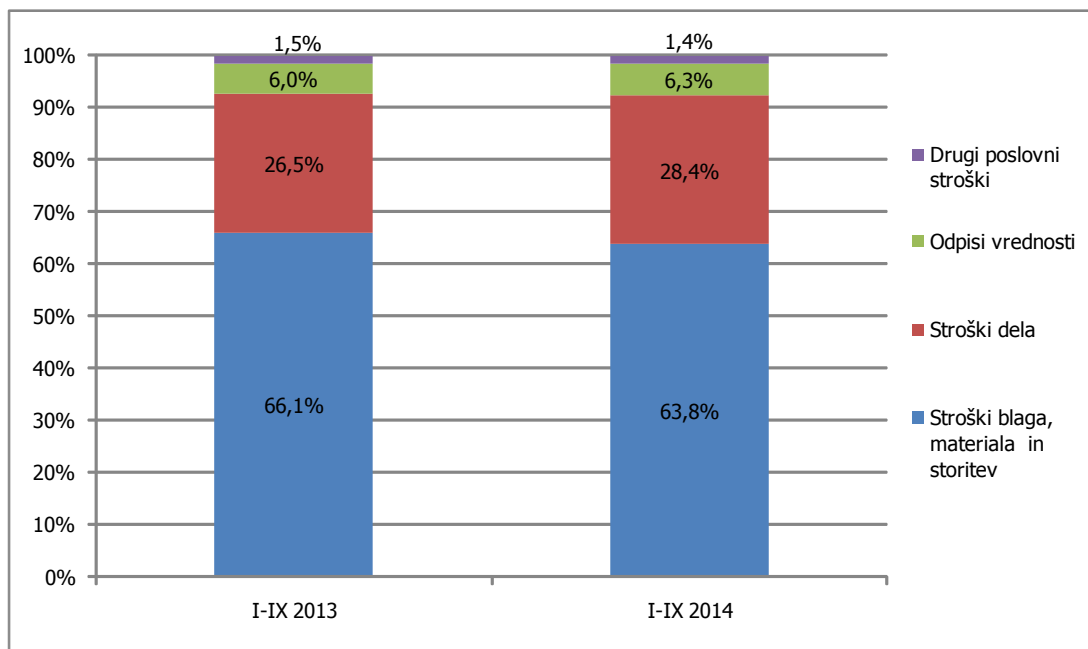
V mesecu juliju 2013 smo uspešno zaključili finančno prestrukturiranje, ko smo z dvanajstimi poslovnimi bankami dosegli dogovor in sklenili Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki nam do leta 2019 zagotavlja stabilen denarni tok, pogoje za doseganje zastavljenih ciljev in dolgoročno poslovno stabilnost družbe. V letu 2013 je tako družba imela tudi moratorij na odplačilo glavnih kreditov. V obdobju do leta 2019 se bo družba UNIOR d.d. v skladu s pogoji Pogodbe razdolžila na 70,9 milijonov evrov dolga in sicer z rednimi odplačili do bank v višini 30,4 milijona, do SID Banke d.d. v višini 12,1 milijona in z izrednimi odplačili v višini 28,7 milijona evrov iz prodaje poslovno nepotrebne premoženja. Prav tako je s Pogodbo zagotovljen garancijski potencial za potrebe proizvodnje programa Strojna oprema, ki ga bodo poslovne banke zagotavljale skupaj s SID Banko d.d.. Družba je v prvih devetih mesecih leta 2014 že odplačala tri z Generalno pogodbo dogovorjene obroke kreditnih obveznosti do bank.

Tako načrtana strategija daje trdno osnovo za izboljšanje prihodnjega poslovanja. Sicer pa je glede na zahtevne tržne razmere družba uvedla vrsto hitrih ukrepov, s katerimi je uspela v letu 2013 prihraniti 7,5 milijona evrov. Ukrepe skupaj z novimi nadaljujemo tudi v letu 2014, ko načrtujemo prihraniti še dodatne 3,3 milijone evrov, kar se bo neposredno izrazilo na boljšem izidu iz poslovanja. Tako kot v letu 2013 je tudi v prvih devetih mesecih leta 2014 družba dosegla vse z Generalno pogodbo zastavljene ključne kazalnike poslovanja.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v prvih devetih mesecih leta zmanjšali za 5,6 odstotkov in so se zmanjšali bolj kot kosmati donos. Struktura odhodkov po vrstah glede na enako obdobje preteklega leta ostaja skoraj nespremenjena, večji upad je le pri stroških blaga materiala in storitev, kar je posledica racionalnejše rabe, spremenjene strukture prodaje ter boljše likvidnostne situacije in s tem povezanih ugodnejših nabavnih pogojev.

(v tisoč EUR)	I-IX 2014	I-IX 2013
Stroški blaga, materiala in storitev	72.902	79.954
Stroški dela	32.489	32.003
Odpisi vrednosti	7.208	7.234
Drugi poslovni stroški	1.632	1.759
Skupaj poslovni odhodki	114.230	120.950

Stroški blaga, materiala in storitev so bili skupaj nižji za 8,8 odstotkov. Znižanje gre v veliki meri pripisati skrbnemu načrtovanju in optimiranju zalog, seveda pa je delno prisoten tudi vpliv nižjih cen. Stroški dela so nekoliko višji, kar je posledica sprotnega plačevanja nadurnega dela ter zaradi eskalacije v letu 2013 večje povprečne plače v družbi. Odpisi vrednosti ter drugi poslovni stroški so glede na preteklo leto skoraj nespremenjeni.

Ugodnejša gibanja na področju poslovnih prihodkov in odhodkov sta se izrazila tudi v rezultatu iz poslovanja (EBIT), ki je znašal 7,5 milijona evrov. V primerjavi s devetimi meseci leta 2013 je porasel za 61,5% oziroma za 2,8 milijona evrov in je tudi za 1,1% nad načrtovanim.

Produktivnost

(v EUR)	I-IX 2014	I-IX 2013
Kosmati donos na zaposlenega	60.698	61.860
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	23.524	21.607

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki je v primerjavi s prvimi devetimi meseci leta 2013 manjši za 1,9%, razlog pa je v zmanjšanju zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje ter nižjih prihodkih. Trend rasti (7,5%) in doseganje vrednosti izpred krize izkazuje drugi kazalec – bruto dodana vrednost na zaposlenega.

10.5 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	I-IX. 2014	I-IX. 2013	I-IX. 2014	I-IX. 2013
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,362	0,358	0,400	0,394
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>(kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,822	0,834	0,807	0,816
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)</i>	0,500	0,489	0,546	0,534
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + nabžbene nepremičnine + dolgoročne finančne nabžbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)</i>	0,634	0,640	0,630	0,626
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	0,724	0,733	0,732	0,738
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	0,027	0,010	0,094	0,076
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)</i>	0,872	0,922	0,821	0,881
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	2,097	2,283	1,955	2,112
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki / poslovni odhodki)</i>	1,065	1,038	1,079	1,049
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	0,031	0,007	0,043	0,014
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital)</i>	0,000	0,000	0,000	0,000

10.6 Ključni kazalniki poslovanja (KPI – Key Performance Indicators)

Družba Unior d.d. je 22. julija 2013 z 12 poslovnimi bankami uspešno zaključila pogajanja o finančnem prestrukturiranju in z vsemi bankami podpisala Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju.

Podpisana pogodba družbi do leta 2019 zagotavlja stabilen denarni tok, pogoje za doseganje zastavljenih ciljev in dolgoročno poslovno stabilnost.

V skladu s členoma 2.1.14 in 10.2 Generalne pogodbe mora družba bankam podpisnicam trimesečno poročati o finančnih zavezah, ki vsebujejo tudi izpolnjevanje ključnih kazalnikov poslovanja.

Ključni kazalniki poslovanja doseženi v prvih devetih mesecih leta 2014 so:

KPI	Vzrok spremeljave	Komentar	Mejna vrednost 2014	Dovoljeno odstopanje	Plan I - IX 2014	Doseženo I-IX 2014	Odstopanje od plana	Odstopanje od mejne vred.
Prispevek za kritje	Razvoj vložkov in prodajnih cen	Minimalna raven prispevka za kritje	40%	brez odstopanja	46,8%	48,3%	3%	21%
EBITDA	Obseg prodaje, splošna uspešnost, št. zaposlenih in drugi stroški	Najvišja raven negativnega ostopanja EBITDA od osnovnega scenarija	18,999 mio EUR	-30%	14,462 mio EUR	14,677 mio EUR	1%	
Stanje denarnih sredstev	Razpoložljivost denarnih sredstev	Minimalna raven hitrega (denarnega) kazalnika, izračunanega kot vrednost denarnih sredstev, depozitov in neizkoriščenih okvirnih kreditov glede na kratkoročne poslovne obveznosti	1%	- 0,5 odstotne točke	1%	7,0%	6,0 od.točke	6,0 od.točke
Zapadle terjatve	Optimizacija zapadlih terjatev	Delež zapadlih terjatev v celotnih terjativah je nižji od maksimalne ravni	32%	5 odstotnih točk	32%	33,1%	1,1 od.točke	1,1 od.točke
Investicije (CAPEX)	Spremljava dogovorjenih izdatkov za investicije	Letni CAPEX skladno z osnovnih scenarijem, kumulativno spremljanje	6,205 mio EUR	brez odstopanja	5,096 mio EUR	5,246 mio EUR	3%	-15%
Zapadle obveznosti (zapadlost nad 60 dni)	Potencialno tveganje insolventnosti, zmožnost kritja obveznosti do dobaviteljev	Delež zapadlih obveznosti do dobaviteljev (nad 60 dni) v celotnih obveznostih je nižji od maksimalne ravni	12%	3 odstotne točke	12%	12,1%	0,1 od.točke	0,1 od.točke

Družba je v devetmesečju leta 2014 v okviru dovoljenih odstopanj izpolnila vse kazalnike določene z Generalno pogodbo.

10.7 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so v devetih mesecih leta 2014 v primerjavi s koncem leta 2013 ostala skoraj nespremenjena – povečala so se za 0,4 milijona evrov ali za 0,1%. Dolgoročna sredstva so se znižala za 0,2% oziroma za 0,3 milijona evrov, za 0,7 milijona evrov oziroma za 0,7% pa so se zvišala kratkoročna sredstva.

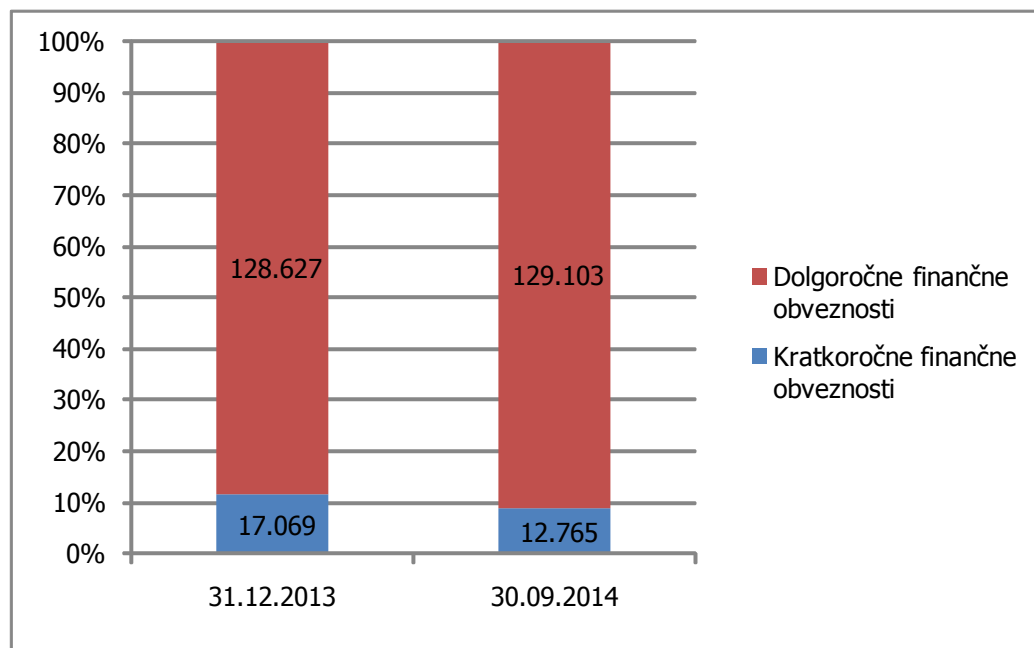
Gibanje zalog in terjatev družbe

(v tisoč EUR)	30.09.2014	31.12.2013
Zaloge	59.013	60.385
Kratkoročne terjatve	42.942	40.338

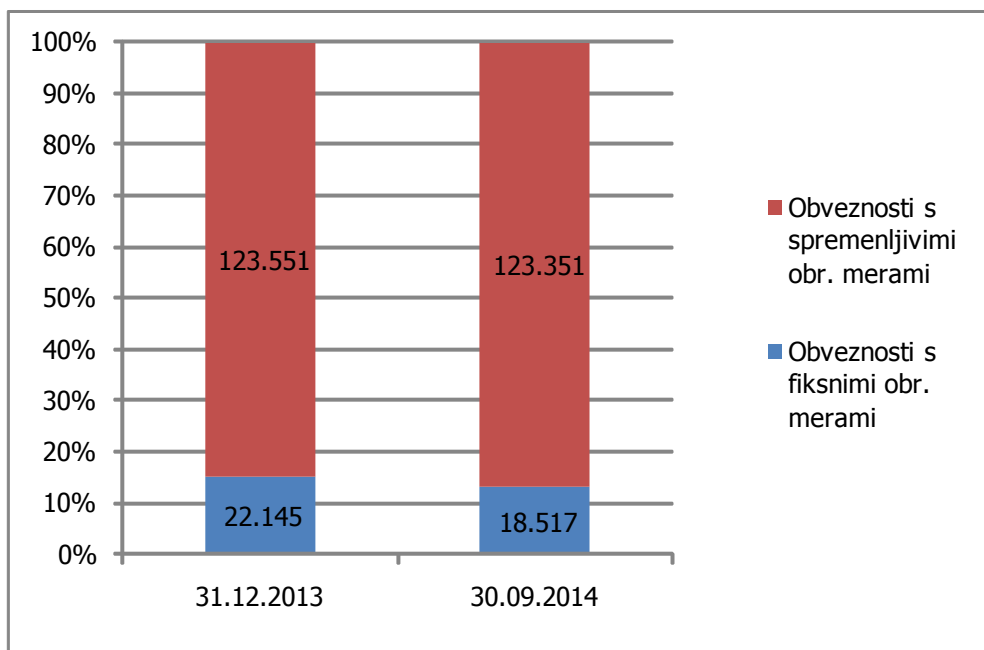
Kapital družbe se je v devetih mesecih leta 2014 povečal za 3,2 milijona evrov, kar je posledica čistega poslovnega izida tekočega obdobja.

Finančne obveznosti so v devetih mesecih znižale za 3,8 milijona evrov. Povečanje predstavlja črpanje zadnjega obroka v letu 2012 odobrenega dolgoročnega razvojnega kredita pri SID Banki d.d. v višini 2 milijona evrov ter povečanega obsega financiranja terjatev (faktoring) za 1,4 milijona evrov. V prvih devetih mesecih pa je družba že odplačala tri obroke reprogramiranih finančnih obveznosti v višini 3,9 milijona evrov, 1,7 milijona evrov smo na dan 30.09.2014 imeli neizkoriščenega projektnega financiranja. Prav tako pa je družba v devetih mesecih odplačala tudi za 1,6 milijona evrov kreditov pri SID Banki d.d. Tudi ročnostna struktura prejetih posojil je ostala bolj ali manj nespremenjena. Konec septembra so kratkoročna posojila predstavljala 9% vseh najetih posojil. Glede na vrsto obrestne mere predstavljajo najeta posojila s fiksno obrestno mero 13% vseh najetih posojil, njihov delež pa se je v primerjavi s koncem leta 2013 zmanjšal za 2,2 odstotne točke.

Ročnostna struktura finančnih obveznosti

Struktura finančnih obveznosti glede na spremenljivost obrestnih mer

Poslovne obveznosti so glede na stanje konec leta 2013 povečale za 3,6%, kar znaša 1,4 milijona evrov, tako da znašajo 40 milijonov evrov.

10.8 Naložbe

V devetih mesecih leta 2014 smo izvedli za 5,2 milijonov evrov naložb v nova osnovna sredstva, od tega 0,7 milijona evrov v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi s prvimi devetimi meseci leta 2013 povečala za 2,7 milijona evrov, vendar zaostajajo za načrtovanim in s strani bank letnim dovoljenim obsegom.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	I-IX 2014	I-IX 2013
Naložbe (v tisočih EUR)	5.246	2.495
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	4,37	1,95

V devetih mesecih leta 2014 smo za plačila naložb namenili 5,5 milijone evrov, kar je za 2,4 milijona več kot v enakem obdobju preteklega leta.

Naložbe v povezana podjetja

V prvih devetih mesecih je družba za naložbe v povezana podjetja namenila 320 tisoč evrov in sicer za nakup podjetja SPITT d.o.o. v višini 265 tisoč evrov, za plačilo variabilnega dela kupnine na podlagi pogodbe iz leta 2011 za družbo Unior Tehna d.o.o. v višini 30 tisoč evrov in za ustanovitev štirih spin-off podjetij 25 tisoč evrov.

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi

11.1 Bilanca stanja na dan 30.09.2014

(v EUR)	30.09.2014	31.12.2013	30.09.2013
SREDSTVA	294.348.608	293.927.262	300.974.719
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	187.730.762	188.035.736	192.675.575
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	5.184.571	4.860.735	4.713.933
1. Dolgoročne premoženjske pravice	18.639	55.571	69.361
2. Dobro ime	403.940	403.940	403.940
3. Druga neopredmetena sredstva	16.037	0	0
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	3.144.557	3.767.893	4.041.716
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.601.398	633.331	198.916
II. Opredmetena osnovna sredstva	141.991.977	142.774.460	142.515.501
1. Zemljišča in zgradbe	92.021.655	93.555.771	93.951.770
<i>a) Zemljišča</i>	<i>33.083.325</i>	<i>33.083.325</i>	<i>32.980.105</i>
<i>b) Zgradbe</i>	<i>58.938.330</i>	<i>60.472.446</i>	<i>60.971.665</i>
2. Proizvajalne naprave in stroji	43.166.990	42.850.073	43.110.670
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	150.941	158.398	13.795
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	6.652.391	6.210.218	5.439.266
<i>a) OOS v gradnji in izdelavi</i>	<i>6.652.391</i>	<i>6.210.218</i>	<i>5.439.266</i>
<i>b) Predujmi za pridobitev OOS</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
III. Naložbene nepremičnine	15.377.259	15.377.259	15.547.259
IV. Dolgoročne finančne naložbe	21.033.103	20.777.047	24.851.407
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	15.685.474	15.443.230	20.222.695
<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>	<i>12.083.721</i>	<i>11.875.014</i>	<i>12.375.854</i>
<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>	<i>3.439.576</i>	<i>3.406.039</i>	<i>3.680.312</i>
<i>c) Druge delnice in deleži</i>	<i>162.177</i>	<i>162.177</i>	<i>4.166.529</i>
<i>č) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Dolgoročna posojila	5.347.629	5.333.817	4.628.712
<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>	<i>4.566.190</i>	<i>4.660.101</i>	<i>3.750.531</i>
<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>	<i>781.439</i>	<i>673.716</i>	<i>878.181</i>
<i>c) Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
V. Dolgoročne poslovne terjatve	3.144.017	3.246.400	4.877.755
1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	3.003.199	2.926.297	4.310.702
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	6.103	123.782	159.422
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	134.715	196.321	407.631
VI. Odložene terjatve za davek	999.835	999.835	169.720
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	106.617.846	105.891.526	108.299.144
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0	0
II. Zaloge	59.012.848	60.384.540	59.194.087
1. Material	18.296.003	18.456.523	18.190.430
2. Nedokončana proizvodnja	24.031.799	24.620.210	23.900.225
3. Proizvodi	13.433.153	14.132.081	13.828.600
4. Trgovsko blago	3.251.893	3.175.726	3.274.832
5. Predujmi za zaloge	0	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	3.288.759	3.458.949	5.367.988
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>b) Druge delnice in deleži</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>c) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Kratkoročna posojila	3.288.759	3.458.949	5.367.988
<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>	<i>439.510</i>	<i>324.598</i>	<i>923.791</i>
<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>	<i>2.849.249</i>	<i>3.134.351</i>	<i>4.444.197</i>
<i>c) Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	42.941.783	40.337.939	43.250.613
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	9.780.490	8.588.979	7.368.938
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	29.775.977	28.716.663	31.475.182
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.385.316	3.032.297	4.406.493
V. Denarna sredstva	1.374.456	1.710.098	486.456

(v EUR)	Postavka	30.09.2014	31.12.2013	30.09.2013
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	294.348.608	293.927.262	300.974.719
A.	KAPITAL	106.560.223	103.353.018	107.855.708
I.	Vpoklicani kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
	1. Osnovni kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
	2. Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0
II.	Kapitalske rezerve	41.686.964	41.686.964	41.686.964
III.	Rezerve iz dobička	38.559.536	38.559.536	38.559.536
	1. Zakonske rezerve	1.951.606	1.951.606	1.951.606
	2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	120.190	100.190	100.190
	3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	0	0
	4. Statutarne rezerve	0	0	0
	5. Druge rezerve iz dobička	36.487.740	36.507.740	36.507.740
IV.	Presežek iz prevrednotenja	24.854.463	24.854.463	25.095.253
V.	Preneseni čisti dobiček	0	0	0
VI.	Prenesena čista izguba	25.434.053	21.894.114	21.894.114
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta	3.204.330	0	719.086
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	0	3.542.814	0
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	5.885.187	6.222.256	6.404.473
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	2.636.707	2.775.495	2.914.704
	2. Druge rezervacije	3.248.480	3.446.761	3.489.769
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	129.392.554	128.892.625	136.772.208
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	129.102.919	128.627.437	134.772.848
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0	0
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	128.711.682	128.241.722	134.322.848
	3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
	4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	391.237	385.715	450.000
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	289.635	265.188	1.999.360
	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	0	0
	2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0
	3. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	510.028
	4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0
	5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	289.635	265.188	1.489.332
III.	Odložene obveznosti za davek	0	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	50.831.012	53.530.183	47.441.263
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	12.765.200	17.068.870	9.092.497
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	541.113	0	0
	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	2.187.626	7.870.119	911.598
	3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
	4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	10.036.461	9.198.751	8.180.899
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	38.065.812	36.461.313	38.348.766
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.156.895	880.777	1.109.797
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	29.999.233	28.250.400	29.866.638
	3. Kratkoročne menične obveznosti	0	510.028	0
	4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	3.239.864	2.787.455	3.858.331
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.669.820	4.032.653	3.514.000
D.	KRATKOROČNE PČR	1.679.632	1.929.180	2.501.067

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 01.01.2014 do 30.09.2014

(v EUR)	januar - september 2014	januar - september 2013
Postavka		
A. Čisti prihodki od prodaje	120.131.844	128.214.577
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	24.762.191	25.988.921
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>	<i>18.779.580</i>	<i>19.893.691</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>	<i>5.982.611</i>	<i>6.095.230</i>
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	95.369.653	102.225.656
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>	<i>87.202.998</i>	<i>93.507.895</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>	<i>8.166.655</i>	<i>8.717.761</i>
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.	(1.287.340)	(4.890.645)
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	829.256	1.126.402
Č. Drugi poslovni prihodki	2.025.728	1.125.396
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	121.699.488	125.575.730
D. Stroški blaga, materiala in storitev	72.901.651	79.954.434
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	8.186.788	9.121.994
2. Stroški porabljenega materiala	50.364.120	55.102.842
<i>a) Stroški materiala</i>	<i>39.489.862</i>	<i>42.659.414</i>
<i>b) Stroški energije</i>	<i>5.414.987</i>	<i>7.138.897</i>
<i>c) Drugi stroški materiala</i>	<i>5.459.271</i>	<i>5.304.531</i>
3. Stroški storitev	14.350.743	15.729.598
<i>a) Transportne storitve</i>	<i>2.783.563</i>	<i>3.192.865</i>
<i>b) Stroški vzdrževanja</i>	<i>496.713</i>	<i>509.200</i>
<i>c) Najemnine</i>	<i>224.505</i>	<i>197.755</i>
<i>č) Drugi stroški storitev</i>	<i>10.845.962</i>	<i>11.829.778</i>
E. Stroški dela	32.488.650	32.002.941
1. Stroški plač	24.428.929	23.906.847
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	399.433	387.790
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	4.296.058	4.242.623
4. Drugi stroški dela	3.364.230	3.465.681
F. Odpisi vrednosti	7.207.652	7.233.543
1. Amortizacija	6.762.734	6.884.107
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	3.918	3.686
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	441.000	345.750
G. Drugi poslovni odhodki	1.631.825	1.758.816
1. Rezervacije	704.700	681.334
2. Drugi stroški	927.125	1.077.482
II. IZID IZ POSLOVANJA	7.469.710	4.625.996
H. Finančni prihodki	571.042	921.640
1. Finančni prihodki iz deležev	303.713	624.223
<i>a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini</i>	<i>123.342</i>	<i>293.892</i>
<i>b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>	<i>176.390</i>	<i>312.744</i>
<i>c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>	<i>3.981</i>	<i>17.587</i>
<i>č) Finančni prihodki iz drugih naložb</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Finančni prihodki iz danih posojil	247.431	226.493
<i>a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini</i>	<i>139.225</i>	<i>97.761</i>
<i>b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim</i>	<i>108.206</i>	<i>128.732</i>
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	19.898	70.924
<i>a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini</i>	<i>0</i>	<i>4.146</i>
<i>b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>	<i>19.898</i>	<i>66.778</i>
I. Finančni odhodki	4.836.422	4.828.550
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	68.302	430.000
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	4.475.888	4.161.213
<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini</i>	<i>118</i>	<i>39.667</i>
<i>b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>	<i>4.361.647</i>	<i>4.021.783</i>
<i>c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>	<i>114.123</i>	<i>99.763</i>
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	292.232	237.337
<i>a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>	<i>263.265</i>	<i>205.001</i>
<i>c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>	<i>28.967</i>	<i>32.336</i>
III. POSLOVNI IZID	3.204.330	719.086
Davek iz dobička	0	0
Odloženi davek	0	0
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	3.204.330	719.086

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)		januar - september 2014	januar - september 2013
	Postavka		
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	3.204.330	719.086
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	0	0
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	3.204.330	719.086

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)	januar - september 2014	januar - september 2013
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	3.204.330	719.086
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	0
	3.204.330	719.086
b) Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	6.762.734	6.884.107
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	(717.339)	(227.747)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	3.918	3.686
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	(551.144)	(850.716)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	4.475.888	4.161.213
	9.974.057	9.970.543
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	(2.501.461)	(4.375.968)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	0	0
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	0	0
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
Začetne manj končne zaloge	1.371.692	6.625.452
Končni manj začetni poslovni dolgovi	1.631.821	(6.796.202)
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	(586.617)	68.021
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	0	0
	(84.565)	(4.478.697)
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)	13.093.822	6.210.932
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	551.144	701.792
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	9.486
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	873.685	3.314.548
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	107.908	179.798
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	1.839.832	0
	3.372.569	4.205.624
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(1.096.694)	(12.496)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(5.367.656)	(6.038.681)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	(363.965)	(135.045)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	(1.669.642)	(1.047.074)
	(8.497.957)	(7.233.296)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	(5.125.388)	(3.027.672)
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od vplačanega kapitala	0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	4.030.453	8.341.568
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	1.868.495	6.582.401
	5.898.948	14.923.969
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(4.475.888)	(4.161.213)
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	(9.727.136)	(11.263.474)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	0	(2.781.416)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	0	0
	(14.203.024)	(18.206.103)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	(8.304.076)	(3.282.134)
Č. Končno stanje denarnih sredstev	1.374.456	486.456
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	(335.642)	(98.874)
y) Začetno stanje denarnih sredstev	1.710.098	585.330

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2013 DO 30.09.2014

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička				
(v EUR)	Osnovni kapital						1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	24.854.463	(21.894.114)	(3.542.814)	103.353.018
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	24.854.463	(21.894.114)	(3.542.814)	103.353.018
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	2.875	0	2.875
Prenos neizplačanih dividend v kapital	0	0	0	0	0	0	2.875	0	2.875
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	3.204.330	3.204.330
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	3.204.330	3.204.330
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	20.000	(20.000)	0	(3.542.814)	3.542.814	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	(3.542.814)	3.542.814	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine kapitala	0	0	0	20.000	(20.000)	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	24.854.463	(25.434.053)	3.204.330	106.560.223

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2012 DO 30.09.2013

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička				
(v EUR)	Osnovni kapital						1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	(6.812.304)	(15.081.810)	107.136.622
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	(6.812.304)	(15.081.810)	107.136.622
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	719.086	719.086
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	719.086	719.086
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	15.051.810	(15.051.810)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	15.051.810	(15.051.810)	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	100.190	36.507.740	25.095.253	8.239.506	(29.414.534)	107.855.708

11.6 Pojasnila k računovodskim izkazom

11.6.1 Bilanca stanja

- **Bilančna vsota** je znašala na dan 30.09.2014 294,3 milijonov evrov in je glede na konec leta 2013 za 0,1% oziroma za 421 tisoč evrov večja.
- **Dolgoročna sredstva** so se v strukturi minimalno zvišala v korist kratkoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva predstavljajo 63,8% celotnih sredstev, konec leta 2013 so dosegala 63,5% delež. Neopredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi s preteklim letom zvišala za 6,7%, opredmetena osnovna sredstva pa znižala za 0,5%.
- **Naložbene nepremičnine** se v primerjavi s stanjem konec leta 2013 niso spremenile.
- **Dolgoročne finančne naložbe** so se povečale zaradi nakupa družbe SPITT d.o.o., plačila variabilnega dela kupnine za Unior Tehna d.o.o. ter ustanovitev štirih spin-off podjetij, zmanjšale pa za prodajo naložbe Coframa na Poljskem. Skupno so višje za 1,6% oziroma za 242 tisoč EUR, 14 tisoč EUR pa predstavljajo spremembe dolgoročnih danih posojil.
- **Dolgoročne poslovne terjatve** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 102 tisoč evrov in so tako za 3,2% nižje v primerjavi s stanjem konec leta 2013.
- **Zaloge** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 2,3%. Pri materialu beležimo znižanje zalog za 0,9% v primerjavi s preteklim letom. Zaloge nedokončane proizvodnje so bile glede na preteklo leto nižje za 2,4%, kar je posledica dobav strojev kupcem na programu Strojna oprema. Zaloge proizvodov so se glede na preteklo leto zmanjšale za 4,9%, zaloge trgovskega blaga pa so višje za 2,4%.
- **Kratkoročne finančne naložbe** so se znižale za 4,9%, v strukturi pa predstavljajo le 1,1% delež. Znižanje v največji meri predstavlja znižanje depozitov pri poslovnih bankah, namenjenih za zavarovanje prejetih avansnih garancij, posredovanim kupcem na programu Strojna oprema.
- **Kratkoročne poslovne terjatve** so bile v primerjavi s preteklim letom večje za 6,5% in sicer zaradi nižje prodaje v mesecu decembru 2013 in posledično nižjem stanju terjatev konec leta. V primerjavi s stanjem izpred enega leta so se kratkoročne poslovne terjatve znižale za 0,7%.
- **Denarna sredstva** so se v primerjavi s preteklim letom znižala, v strukturi pa predstavljajo 0,5%.
- **Kapital** predstavlja v strukturi 36,2% delež in se je v primerjavi s preteklim letom povečal za 1,3 odstotne točke. Kapital se je povečal za čisti dobiček poslovnega leta v višini 3,2 milijona evrov. V stanju kapitala je v prvih devetih mesecih vključen še prenos neizplačanih dividend v višini 2.875 evrov nazaj v preneseni čisti poslovni izid.
- **Rezervacije in dolgoročne PČR** so se zmanjšale za 5,4% zaradi črpanje rezervacij za višino amortizacije ter izplačila jubilejnih nagrad in odpravnin.
- **Kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 3,8 milijona evrov. Povečanje predstavlja črpanje zadnjega obroka razvojnega kredita pri SID Banki d.d. ter povečanega obsega financiranja terjatev (faktoring). Zmanjšanje pa predstavlja odplačilo treh obrokov reprogramiranih finančnih obveznosti, neizkoriščeno projektno financiranje ter odplačilo kreditov pri SID Banki d.d..
- **Kratkoročne in dolgoročne poslovne obveznosti** vključujejo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev, do zaposlenih, do države in drugih institucij ter prejete predujme za storitve. V primerjavi s preteklim letom so obveznosti do dobaviteljev večje za 4,4%.
- **Kratkoročne pasivne časovne razmejitve** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 12,9%, največ zaradi prenosa kratkoročne rezervacije iz naslova predprodaje smučarskih kart, ki se razmejuje za obdobje december 2013 – marec 2014.

11.6.2 Izkaz poslovnega izida

- V strukturi celotne prodaje je dosegla **prodaja v Sloveniji** 24,7 milijonov evrov ali 20,6% delež, v primerjavi z enakim obdobjem leta 2013 pa je nižja za 4,7%. **Prodaja v druge države** je znašala 95,4 milijonov evrov ali 79,4% celote in je bila v primerjavi z letom 2013 nižja za 6,7%.
- **Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** znaša 1,3 milijona evrov zmanjšanja glede na stanje konec leta. Na to je vplivala predvsem povečana prodaja iz zalog ter optimalno načrtovanje proizvodnje.
- **Kosmati donos iz poslovanja** je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta iz razloga navedenega v prejšnji alineji ter nižje prodaje nižji za 3,1%.
- Znižanje **stroškov blaga, materiala in storitev** za 8,8% glede na enako obdobje lanskega leta je posledica optimizacije proizvodnje ter nižjih vstopnih cen ter presega zmanjšanje kosmatega donosa, kar kaže za učinkovito izvajanje vseh ukrepov za izboljšanje poslovanja.
- **Stroški dela** so bili višji za 1,5%, glede na kosmati donos predstavljajo 26,7%, v istem obdobju preteklega leta so stroški dela predstavljali 25,5% glede na kosmati donos.
- **Odpisi vrednosti** so se v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zmanjšali za 0,4% zaradi nizkih vlaganj v preteklem letu.
- **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta nižji za 7,2% zajemajo pa tudi oblikovanja rezervacij za morebitne popravke vrednosti zalog in terjatev.
- **Izid iz poslovanja** se je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zaradi vseh zgoraj navedenih dejstev povečal za 61,5% oziroma za 2,8 milijona evrov.
- **Finančni prihodki** so nižji za 351 tisoč evrov, vendar v strukturi kosmatega donosa predstavljajo le 0,5%.
- **Finančni odhodki** so znašali 4,8 milijonov evrov, od tega največ obresti iz posojil 4,5 milijona evrov. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so se finančni odhodki večji za 0,2%.
- **Čisti poslovni izid obračunskega obdobja** je v devetih mesecih znašal 3,2 milijona evrov. Glede na kosmati donos predstavlja 2,6%. V enakem obdobju preteklega leta je znašal 0,7 milijona evrov, glede na kosmati donos pa 0,6%.

11.6.3 Izkaz vseobsegajočega donosa

- Znesek vseobsegajočega donosa je enak čistemu poslovnemu izidu obračunskega obdobja. Drugih sprememb, ki bi vplivale na izkaz ni bilo.

11.6.4 Izkaz denarnih tokov

- **Denarni tok pri poslovanju** je pozitiven – pozitivno je vplivala amortizacija in pozitiven čisti poslovni izid negativno pa sprememba čistih obratnih sredstev.
- **Denarni tok pri naložbenju** je negativen – nanj pozitivno vplivajo prejeta izplačila dobičkov povezanih oseb, negativno pa v največji meri izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev in kratkoročnih finančnih naložb.
- **Denarni tok pri financiranju** je negativen zaradi odplačil glavnice in obresti iz naslova kreditov do bank.

11.6.5 Izkaz gibanja kapitala

- Kapital** se je v primerjavi s preteklim letom povečal zaradi čistega dobička poslovnega leta v višini 3,2 milijonov evrov in vnosa neizplačanih dividend v višini 2.875 evrov. Prerazporeditve znotraj kapitala so bile pri razporeditvi čiste izgube poslovnega leta 2013 na preneseno čisto izgubo ter dodatno oblikovanje rezerv za lastne delnice iz drugih rezerv iz dobička, ki smo jih pridobili skupaj z nakupom družbe SPITT d.o.o..

11.7 Upravljanje s tveganji

Pravočasno prepoznavamo priložnosti in nevarnosti, ki se pojavljajo v okolju in v poslovnem sistemu in tako izboljšujemo poslovanje.

UNIOR d.d. se vsakodnevno srečuje s tveganji v mednarodnem okolju, kar je razlog, da se področju upravljanja s tveganji posveča večja skrb. Aktivnosti, ki jih izvajamo, so usmerjene k zagotavljanju ustrezne izpostavljenosti različnim oblikam tveganj v skladu s sprejetimi politikami ter s tem k povečanju zanesljivosti doseganja načrtovanih poslovnih ciljev. Glede na predhodno leto smo se v letu 2014 usmerili predvsem k priložnostim v gospodarskem okolju. Posvečali smo se uspešnosti poslovanja in zaposlenim, s poudarkom na spodbujanju inovativnosti in projektne vodnji.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	tveganje neplačil kupcev	omejevanje izpostavljenosti do posameznih kupcev, spremljanje bonitetnih ocen kupcev	zmerna
tveganje presežka kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi	pomanjkanje likvidnih sredstev	načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	zmerna
valutno tveganja	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov	zmerna
tveganje sprememb obrestnih mer	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljava gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami	zmerna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi nezgodnih primerov	ukrepi v skladu s predpisi varstva pred požari, sklepanje ustreznih zavarovanj pred požari	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov, ki jih družba nehote povzroči s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov in storitev na trg	zavarovanje vseh vrst odgovornosti	zmerna

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj presojamo na podlagi učinkov na denarne tokove.

Kreditna tveganja

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje zajemajo tveganja, povezana s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in posledično nesposobnostjo podjetja, da v dogovorjenih rokih poravna svoje obveznosti. Zaradi učinkovitega upravljanja z denarnimi sredstvi preko varčevalnega računa, ter dejstva, da je družba v letu 2013 uspešno zaključila pogajanja z bankami in sklenila Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki zagotavlja stabilen denarni tok do leta 2019, ocenjujemo, da je izpostavljenost tveganjem plačilne sposobnosti zmerna.

Valutno tveganje

Pretežni del denarnega toka v družbi poteka v evrih. Sprememba tečajev tujih valut v letu 2014 ni pomembno vplivala na rezultate družbe.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Veliko pozornost posvečamo tudi obrestnim tveganjem, ki lahko zmanjšajo gospodarske koristi zaradi spremembe obrestnih mer. Podpisana Generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju zagotavlja do konca leta 2014 nespremenjene marže pri bančnih kreditih. Ob začetku svetovne gospodarske krize so se začele referenčne obrestne mere, ki jih imamo pri vseh najetih kreditih zniževati, vendar pa je v letu 2014 ponovno prisoten rahel dvig referenčnih obrestnih mer, vendar ocenjujemo da je tveganje sprememb obrestnih mer še vedno zmerna.

11.8 Dogodki po bilanci stanja

Po bilanci stanja ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov.

12 Skupina UNIOR

12.1 Sestava Skupine UNIOR

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR HELLAS S. A.	Grčija	50,00
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	50,00
 UNIOR KOMERC d. o. o.	Makedonija	85,00
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,00
 UNIOR COMPONENTS a. d.	Srbija	95,45
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIDAL d. o. o.	Hrvaška	51,00
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 RTC KRVAVEC d. d.	Slovenija	98,56
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00
 CAOK d. o. o.	Slovenija	96,00
 TEKOH d. o. o.	Slovenija	96,00
 PREUN d. o. o.	Slovenija	96,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RHYDCON d. o. o.	Slovenija	33,50
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 USTVARJALEC d. o. o.	Slovenija	48,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00
 SINTER a. d.	Srbija	25,07

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50% ali več.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o., Rhydcon d.o.o., RC Simit d.o.o. in Ustvarjalec d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o., Unior Teos Alati d.o.o. in Sinter a.d. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20% in manj kot 50% lastniški delež.

V marcu 2014 smo v Skupino UNIOR vključili družbo SPITT d.o.o. iz Zreč z nakupom 100% deleža v tej družbi. V juliju smo ustanovili tri odvisne družbe v Sloveniji, in sicer CAOK d.o.o, TEKOH d.o.o. in PREUN d.o.o., v katerih imamo 96% lastniški delež, ter pridruženo družbo Ustvarjalec d.o.o., v kateri imamo 48% lastniški delež. Zaradi premajhnega obsega poslovanja je bila likvidirana družba Unior Savjetovanje i trgovina BH d.o.o. v Bosni in Hercegovini, v juliju pa smo prodali celoten 56% lastniški delež v družbi Unior Coframa na Poljskem.

13 Konsolidirani računovodski izkazi

13.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 30.9.2014

(v EUR)	na dan 30.09.2014	na dan 31.12.2013	na dan 30.09.2013
SREDSTVA	356.928.475	356.096.522	361.618.187
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	226.401.690	224.408.424	227.073.235
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	6.026.041	5.658.243	5.582.065
1. Dolgoročne premoženjske pravice	194.636	161.308	205.773
2. Dobro ime	521.448	521.448	560.466
3. Druga neopredmetena sredstva	16.037	0	0
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	3.669.224	4.342.156	4.600.478
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	1.624.696	633.331	215.348
II. Opredmetena osnovna sredstva	188.865.744	187.971.091	187.587.684
1. Zemljišča in zgradbe	119.166.178	121.350.062	120.299.153
<i>a) Zemljišča</i>	39.556.907	39.672.204	39.521.924
<i>b) Zgradbe</i>	79.609.271	81.677.858	80.777.229
2. Proizvajalhe naprave in stroji	56.389.178	53.918.585	55.532.908
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	6.435.936	6.350.749	5.873.012
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	6.874.452	6.351.695	5.882.611
<i>a) OOS v gradnji in izdelavi</i>	6.874.452	6.351.695	5.882.611
III. Naložbene nepremičnine	15.927.305	15.962.429	15.547.259
IV. Dolgoročne finančne naložbe	13.936.647	13.141.117	17.204.082
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	13.155.207	12.285.495	16.325.900
<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>	12.921.112	12.072.955	12.109.857
<i>b) Druge delnice in deleži</i>	186.951	165.446	4.169.810
<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>	47.144	47.094	46.233
2. Dolgoročna posojila	781.440	855.622	878.182
<i>a) Dolgoročna posojila drugim</i>	781.440	855.622	878.182
V. Dolgoročne poslovne terjatve	259.131	320.103	567.053
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	123.593	123.782	159.422
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	135.538	196.321	407.631
VI. Odložene terjatve za davek	1.386.822	1.355.441	585.092
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	130.526.785	131.688.098	134.544.952
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	319.900	808.867
II. Zaloge	71.955.845	73.258.254	72.266.806
1. Material	22.007.179	22.010.073	21.222.739
2. Nedokončana proizvodnja	24.937.270	25.620.612	24.897.832
3. Proizvodi	14.754.866	15.064.516	15.018.973
4. Trgovsko blago	10.256.530	10.563.053	11.127.262
III. Kratkoročne finančne naložbe	3.640.541	3.983.105	5.340.963
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	131	131	131
<i>a) Druge delnice in deleži</i>	0	0	0
<i>b) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>	131	131	131
2. Kratkoročna posojila	3.640.410	3.982.974	5.340.832
<i>a) Druga kratkoročna posojila</i>	3.640.410	3.982.974	5.340.832
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	48.565.840	48.461.264	51.279.602
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	40.761.474	39.364.222	42.954.058
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.804.366	9.097.042	8.325.544
V. Denarna sredstva	6.244.559	5.665.575	4.848.714

(v EUR)	na dan 30.09.2014	na dan 31.12.2013	na dan 30.09.2013
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	356.928.475	356.096.522	361.618.187
A. KAPITAL	142.752.969	136.826.304	142.652.586
A1. KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	135.376.701	130.052.353	135.796.397
I. Vpoklicani kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
1. Osnovni kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	41.686.964	41.686.964	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	38.896.059	38.701.953	38.834.408
1. Zakonske rezerve	1.986.340	1.986.340	1.985.969
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	120.190	100.190	100.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	(120.190)	(100.190)	(100.190)
4. Statutarne rezerve	0	0	0
5. Druge rezerve iz dobička	36.909.719	36.715.613	36.848.439
IV. Presežek iz prevrednotenja	28.652.358	28.556.172	28.814.097
V. Preneseni čisti dobiček oz. izguba	-1.141.358	3.074.557	3.021.577
VI. Čisti dobiček oz. izguba poslovnega leta	5.308.860	(3.960.632)	1.426.807
VII. Prevedbeni popravek kapitala	(1.715.165)	(1.695.644)	(1.676.439)
A2. KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	7.376.268	6.773.951	6.856.189
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	7.854.985	7.731.540	7.326.005
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	3.409.617	3.538.046	3.601.414
2. Druge rezervacije	3.752.186	3.894.243	3.724.591
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	693.182	299.251	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	137.347.756	137.118.373	144.956.873
I. Dolgoročne finančne obveznosti	137.055.690	136.853.185	142.880.872
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	135.789.538	135.687.228	141.527.834
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.266.152	1.165.957	1.353.038
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	292.066	265.188	1.999.360
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.431	0	0
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	510.028
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	289.635	265.188	1.489.332
III. Odložene obveznosti za davek	0	0	76.641
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	66.774.385	71.637.576	63.705.065
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	18.292.365	23.719.605	15.691.642
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	8.223.922	14.425.149	7.438.266
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	10.068.443	9.294.456	8.253.376
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	48.482.020	47.917.971	48.013.423
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	32.975.445	31.994.186	32.780.018
2. Kratkoročne menične obveznosti	4.219.840	5.278.955	4.216.998
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	3.279.444	2.810.428	3.247.992
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	8.007.291	7.834.402	7.768.415
D. KRATKOROČNE PČR	2.198.380	2.782.729	2.977.658

13.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1.1.2014 do 30.9.2014

(v EUR)	januar - september 2014	januar - september 2013
Postavka		
A. Čisti prihodki od prodaje	155.057.958	166.952.649
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	27.212.010	28.451.128
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>	<i>21.222.456</i>	<i>22.044.858</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>	<i>5.989.554</i>	<i>6.406.270</i>
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	127.845.948	138.501.521
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>	<i>105.211.252</i>	<i>113.060.220</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>	<i>22.634.696</i>	<i>25.441.301</i>
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.	(1.122.226)	(5.471.342)
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	829.256	1.126.416
Č. Drugi poslovni prihodki	2.647.946	1.280.304
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	157.412.934	163.888.027
D. Stroški blaga, materiala in storitev	92.467.939	103.124.661
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	9.577.744	15.094.455
2. Stroški porabljenega materiala	62.418.800	66.413.838
<i>a) stroški materiala</i>	<i>48.254.840</i>	<i>50.738.699</i>
<i>b) stroški energije</i>	<i>7.909.321</i>	<i>9.630.501</i>
<i>c) drugi stroški materiala</i>	<i>6.254.639</i>	<i>6.044.638</i>
3. Stroški storitev	20.471.395	21.616.368
<i>a) transportne storitve</i>	<i>3.954.667</i>	<i>4.369.043</i>
<i>b) stroški vzdrževanja</i>	<i>1.220.626</i>	<i>899.682</i>
<i>c) najemnine</i>	<i>938.721</i>	<i>687.038</i>
<i>č) drugi stroški storitev</i>	<i>14.357.381</i>	<i>15.660.605</i>
E. Stroški dela	41.087.225	40.882.809
1. Stroški plač	31.408.101	31.071.372
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	538.578	501.211
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	5.441.097	5.453.533
4. Drugi stroški dela	3.699.449	3.856.693
F. Odpisi vrednosti	10.412.231	9.927.073
1. Amortizacija	9.524.087	9.531.178
2. Prevrednotovani poslovni odhodki pri NOS in OOS	65.848	27.624
3. Prevrednotovani poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	822.296	368.271
G. Drugi poslovni odhodki	1.937.428	2.291.588
1. Rezervacije	704.700	681.334
2. Drugi stroški	1.232.728	1.610.254
II. IZID IZ POSLOVANJA	11.508.111	7.661.896
H. Finančni prihodki	1.647.837	834.417
1. Finančni prihodki iz deležev	1.090.951	309.618
<i>a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>	<i>1.020.947</i>	<i>291.780</i>
<i>b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>	<i>69.949</i>	<i>17.755</i>
<i>c) Finančni prihodki iz drugih nabožb</i>	<i>55</i>	<i>83</i>
2. Finančni prihodki iz danih posojil	109.421	130.136
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	447.465	394.663
I. Finančni odhodki	6.491.397	6.073.607
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	463.739	430.000
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	5.126.802	4.973.094
<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>	<i>4.942.277</i>	<i>4.668.287</i>
<i>b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>	<i>184.525</i>	<i>304.807</i>
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	900.856	670.513
<i>a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>	<i>278.695</i>	<i>218.811</i>
<i>b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>	<i>622.161</i>	<i>451.702</i>
III. POSLOVNI IZID	6.664.551	2.422.706
Davek iz dobička	772.579	435.823
Odloženi davek	(31.912)	(1.085)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	5.923.884	1.987.968
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	5.308.860	1.426.807
- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	615.024	561.161

13.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR

(v EUR)		januar - september 2014	januar - september 2013
IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA			
1.	Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta po obdavčitvi	5.923.884	1.987.968
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	242.636	(317.482)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	242.636	(317.482)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	0	0
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	242.636	(317.482)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	6.166.520	1.670.486
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	5.289.339	1.215.421
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu	877.181	455.065

13.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR

<i>(v EUR)</i>	januar - september 2014	januar - september 2013
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	6.664.551	2.422.706
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(740.667)	(434.738)
	5.923.884	1.987.968
b) Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	9.524.087	9.531.178
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	(723.719)	(233.126)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	65.848	27.624
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	(1.200.372)	(439.754)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	5.590.541	4.973.094
	13.256.385	13.859.016
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	(43.604)	(2.237.438)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	0	0
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	(31.381)	1.797
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	199.900	23.738
Začetne manj končne zaloge	1.302.409	6.982.807
Končni manj začetni poslovni dolgovi	590.927	(8.234.888)
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	(460.904)	(74.682)
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	0	(710)
	1.557.347	(3.539.376)
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)	20.737.616	12.307.608
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	1.200.372	439.754
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	9.486
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	932.396	3.357.291
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	211.857	239.639
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	1.666.998	126.484
	4.011.623	4.172.654
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(1.178.216)	(46.651)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(9.938.377)	(7.588.009)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	(1.272.387)	(86.604)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	(1.324.434)	(1.139.949)
	(13.713.414)	(8.861.213)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	(9.701.791)	(4.688.559)
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od vplačanega kapitala	900	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	4.261.788	8.493.350
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	1.790.776	6.816.663
	6.053.464	15.310.013
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(5.126.802)	(4.973.094)
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	(10.231.449)	(11.591.667)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	(1.045.850)	(4.183.498)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	(106.204)	(255.500)
	(16.510.305)	(21.003.759)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	(10.456.841)	(5.693.746)
Č. Končno stanje denarnih sredstev	6.244.559	4.848.714
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)	578.984	1.925.303
y) Začetno stanje denarnih sredstev	5.665.575	2.923.411

13.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2013 DO 30.09.2014

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital												
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	100.190	(100.190)	36.715.613	28.556.172	3.074.557	(3.960.632)	(1.695.644)	130.052.353	6.773.951	136.826.304
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	100.190	(100.190)	36.715.613	28.556.172	3.074.557	(3.960.632)	(1.695.644)	130.052.353	6.773.951	136.826.304
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	(20.000)	10.040	96.186	(51.217)	0	0	35.009	(274.864)	(239.855)
Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	900	900
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(20.000)	0	0	0	0	0	(20.000)	0	(20.000)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(106.204)	(106.204)
Prenos neplačanih dividend v kapital	0	0	0	0	0	0	0	2.875	0	0	2.875	0	2.875
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	10.040	96.186	(54.092)	0	0	52.134	(169.560)	(117.426)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	5.308.860	(19.521)	5.289.339	877.181	6.166.520
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	5.308.860	0	5.308.860	615.024	5.923.884
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(19.521)	(19.521)	262.157	242.636
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	20.000	0	184.066	0	(4.164.698)	3.960.632	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavne kapitala	0	0	0	0	0	0	0	(3.960.632)	3.960.632	0	0	0	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavne kapitala	0	0	0	20.000	0	(20.000)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	204.066	0	(204.066)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	120.190	(120.190)	36.909.719	28.652.358	(1.141.358)	5.308.860	(1.715.165)	135.376.701	7.376.268	142.752.969

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2012 DO 30.09.2013

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital												
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.797.622	28.814.097	12.532.536	(9.474.725)	(1.465.053)	134.566.393	6.672.700	141.239.093
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.797.622	28.814.097	12.532.536	(9.474.725)	(1.465.053)	134.566.393	6.672.700	141.239.093
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	20.651	0	(6.068)	0	0	14.583	(271.576)	(256.993)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(255.500)	(255.500)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	20.651	0	(6.068)	0	0	14.583	(16.076)	(1.493)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	1.426.807	(211.386)	1.215.421	455.065	1.670.486
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	1.426.807	0	1.426.807	561.161	1.987.968
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(211.386)	(211.386)	(106.096)	(317.482)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	30.166	0	(9.504.891)	9.474.725	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavne kapitala	0	0	0	0	0	30.166	0	(9.504.891)	9.474.725	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.985.969	100.190	(100.190)	36.848.439	28.814.097	3.021.577	1.426.807	(1.676.439)	135.796.397	6.856.189	142.652.586

13.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

13.6.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR

- **Bilančna vsota** je na dan 30.09.2014 znašala 356,9 milijonov evrov in je za 832 tisoč evrov oziroma 0,2% višja kot ob koncu leta 2013.
- **Dolgoročna sredstva** so se povečala za 0,9% in v strukturi predstavljajo 63,4% celotnih sredstev, kar je 0,4 odstotne točke več kot konec leta 2013. Neopredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi s preteklim letom povečala za 6,5%, opredmetena osnovna sredstva pa za 0,5%.
- **Naložbene nepremičnine** se v primerjavi s stanjem konec leta 2013 niso spremenile, zmanjšanje za 35 tisoč evrov je le posledica padca tuje valute v primerjavi z evrom.
- **Dolgoročne finančne naložbe** so se povečale za 6,1%, kar je v največji meri posledica vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi.
- **Dolgoročne poslovne terjatve** so se zmanjšale za 61 tisoč evrov in so za 19% nižje v primerjavi s stanjem konec leta 2013.
- **Zaloge** so se v primerjavi s koncem preteklega leta zmanjšale za 1,8% oziroma za 1,3 milijonov evrov. Pri zalogah materiala ni prišlo do sprememb, zaloge nedokončane proizvodnje pa so bile glede na konec preteklega leta nižje za 2,7%, kar je posledica dobav strojev kupcem na programu Strojna oprema. Zaloge proizvodov so se glede na konec preteklega leta znižale za 2,1%, zaloge trgovskega blaga pa so nižje za 2,9%.
- **Kratkoročne finančne naložbe** so se znižale za 8,6%, v strukturi sredstev pa predstavljajo 1% delež. Znižanje v največji meri predstavlja zmanjšanje depozitov pri poslovnih bankah, namenjenih za zavarovanje prejetih avansnih garancij, posredovanim kupcem na programu Strojna oprema.
- **Kratkoročne poslovne terjatve** so bile v primerjavi s koncem preteklega leta višje za 0,2% in sicer zaradi nižje prodaje v mesecu decembru 2013 ter posledično nižjem stanju terjatev konec leta. V primerjavi s stanjem izpred enega leta so se kratkoročne poslovne terjatve zmanjšale za 5,3%.
- **Denarna sredstva** so se v primerjavi s koncem preteklega leta povečala za 10,2%, v strukturi pa predstavljajo 1,7%.
- **Kapital** ja na dan 30.09.2014 znašal 142,8 milijonov evrov in je za 5,9 milijonov evrov oziroma 4,3% višji kot ob koncu leta 2013. V strukturi predstavlja 40% delež, kar je 1,6 odstotnih točk več kot ob koncu leta 2013.
- **Rezervacije in dolgoročne PČR** so se v primerjavi s koncem preteklega leta povečale za 1,6% zaradi vključitve podjetja SPITT d.o.o. v Skupino UNIOR.
- **Kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 5,2 milijona evrov oz. za 3,3%. Povečanje predstavlja črpanje zadnjega obroka razvojnega kredita pri SID Banki d.d. ter povečanega obsega financiranja terjatev (faktoring). Zmanjšanje pa predstavlja odplačilo treh obrokov reprogramiranih finančnih obveznosti, neizkoriščeno projektno financiranje ter odplačilo kreditov pri SID Banki d.d..
- **Kratkoročne in dolgoročne poslovne obveznosti** vključujejo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev, do zaposlenih, do države in drugih institucij ter prejete predujme za proizvode in storitve. V primerjavi s preteklim letom so poslovne obveznosti večje za 1,2%.
- **Kratkoročne pasivne časovne razmejitve** so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšale za 21%, največ zaradi prenosa kratkoročne rezervacije iz naslova predprodaje smučarskih kart, ki se razmejuje za obdobje december 2013 – marec 2014.

13.6.2 **Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR**

- **Čisti prihodki od prodaje** so v devetih mesecih 2014 znašali 155,1 milijon evrov in so v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta nižji za 11,9 milijonov evrov oziroma za 7,1%.
  - V strukturi celotne prodaje je dosegla **prodaja v Sloveniji** 27,2 milijonov evrov ali 17,6% delež, v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta pa je nižja za 4,4%. **Prodaja v druge države** je znašala 127,8 milijonov evrov ali 82,4% delež in je bila v primerjavi s preteklim letom nižja za 7,7%.
  - **Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** predstavlja zmanjšanje za 1,1 milijon evrov glede na stanje konec minulega leta. Na to je vplivala predvsem povečana prodaja iz zalog ter optimalno načrtovanje proizvodnje.
  - **Kosmati donos iz poslovanja** je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta iz razloga navedenega v prejšnji alineji nižji za 4%.
  - **Stroški blaga, materiala in storitev** so nižji za 10,3% glede na enako obdobje lanskega leta, kar je posledica optimizacije proizvodnje ter nižjih vstopnih cen ter presega zmanjšanje kosmatega donosa, kar kaže za učinkovito izvajanje vseh ukrepov za izboljšanje poslovanja.
  - **Stroški dela** so bili višji za 0,5% in glede na kosmati donos predstavljajo 26,1%, v istem obdobju preteklega leta pa so stroški dela predstavljali 24,9% glede na kosmati donos.
  - **Odpisi vrednosti** so se v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečali za 4,9% zaradi višjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov, medtem ko je amortizacija nižja za 0,1% zaradi nižjih investicijskih vlaganj v zadnjih letih.
  - **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta nižji za 15,5%, zajemajo pa tudi oblikovanja rezervacij za morebitne popravke vrednosti zalog in terjatev.
  - **Izid iz poslovanja** je v devetih mesecih dosegel 11,5 milijonov evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečal za 50,2%.
  - **Finančni prihodki** so znašali 1,6 milijonov evrov in so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 97,5% zaradi boljših poslovnih rezultatov pridruženih podjetij, v strukturi kosmatega donosa pa predstavljajo 1%.
  - **Finančni odhodki** so znašali 6,5 milijonov evrov, od tega največ obresti iz posojil 5,1 milijon evrov. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so se finančni odhodki povečali za 6,9%.
- Čisti poslovni izid obračunskega obdobja** je v devetih mesecih leta 2014 znašal 5,9 milijonov evrov, kar predstavlja 3,8% kosmatega donosa. V enakem obdobju preteklega leta je znašal 2 milijona evrov, glede na kosmati donos pa je predstavljal 1,2%.

13.6.3 Izkaz vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR

- Znesek vseobsegajočega donosa je enak čistemu poslovnemu izidu obračunskega obdobja, povečan za dobičke oziroma zmanjšan za izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini. Drugih sprememb, ki bi vplivale na ta izkaz, ni bilo.

13.6.4 Izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR

- **Denarni tok pri poslovanju** je pozitiven zaradi pozitivnega izida iz poslovanja in amortizacije ter spremembe čistih obratnih sredstev.
- **Denarni tok pri naložbenju** je negativen predvsem zaradi izdatkov za pridobitev osnovnih sredstev in finančnih naložb, medtem ko imajo pozitiven vpliv prodaja opreme in prejeta odplačila danih posojil.
- **Denarni tok pri financiranju** je negativen zaradi odplačil glavnice in obresti iz naslova kreditov do bank.

13.6.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

- **Kapital** se je v primerjavi s koncem preteklega leta povečal za 5,9 milijonov evrov. Pozitiven vpliv sta imela dobiček poslovnega leta v višini 5,9 milijonov evrov in povečanje prevedbenega popravka kapitala za 243 tisoč evrov zaradi gibanja tečajev tujih valut, v katerih so izkazani računovodski izkazi odvisnih družb izven evrskega območja. Izplačilo deležev v dobičku lastnikom neobvladujočega deleža v višini 106 tisoč evrov zmanjšuje kapital. Prerazporeditve znotraj kapitala so bile pri razporeditvi čistega poslovnega izida leta 2013 na preneseni čisti poslovni izid in druge rezerve iz dobička ter oblikovanje rezerv za lastne delnice, ki smo jih pridobili z vključitvijo družbe SPITT d.o.o. v Skupino UNIOR.